

PÍSKY ČASU

AL
press

edice
KIOKAN

KAREL CUBECA

edice
KIOKAN

*Dosud vydané romány Karla Cubecy
v nakladatelství Alpress*

Sága rodu Irvingů:

Prokletí zlatokopů (2005)

Zlato Afriky (2006)

Zlatá skrýš (2007)

Tajemství skrytého kláštera (2008)

Poselství v dlani (2011)

Písky času (2013)

A Bůh mlčel... (2009)

(Samostatný válečný román z 1. sv. války
v Německé východní Africe)

Ve spárech osudu (2010)

(Životopisný román

o Sebastianu Leopoldovi Richardu von Kaunitz)

Pravá tvář anděla (2012)

(Dobrodružný román z plavby
k Ostrovům koření z konce 16. st.)

KAREL CUBECA

PÍSKY
ČASU

edice
KLOKAN

Copyright © Karel Cubeca, 2013
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Karel Cubeca, 2013
Redakční úprava Lukáš Foldyna
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Elektronické formáty Dagmar Waňkowská
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2013
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN (pdf) 978-80-7543-130-1

PÍSKY ČASU

Hlavní postavy příběhu:

Ron Taylor	klinický psycholog
Tess Taylorová	manželka Rona Taylora
Gal Irving	chlapec obdařený zvláštními schopnostmi
Eva Irvingová	matka Gala Irvinga
Arthur Perron	člen Society for Psychical Research
Lis Culpová	psycholožka a mluvčí Profesní psychologické komory
Peter Smoller	psycholog, kolega Rona Taylora
Donald Tyson	univerzitní profesor fyziky
Reyna	zdravotní sestra v ordinaci Rona Taylora
Rainer Fischinger	detektiv
Lucie Stosurová	studentka historie
Helena Carboneová	bývalá majitelka detektivní kanceláře
Alan Blair	hrobník

V iluzorní realitě

Král Gauloe	biologický otec Gala Irvinga
--------------------	------------------------------

PŘEDMLUVA

Milí čtenáři, množství e-mailů a dopisů, které mi přišly jako reakce na knihu *Poselství v dlani*, mi udělalo velkou radost a zároveň i starost.

Radost z toho, že vás zaujal román – a díky němu i problematika psychologie, filozofie, smyslu lidského života, tajemství naší existence...

Starost nad tím, že jsem z časových důvodů prostě nemohl všem pisatelům odpovědět. A urážet nějakým obecným hromadně zasláným e-mailem mi nepřišlo vhodné.

Každopádně všem děkuji už proto, že jsem na svoji poslední knihu neobdržel žádnou zápornou nebo hanlivou reakci.

Všem těm, kteří mne požádali o konzultaci nebo o to, abych je prostřednictvím hypnózy uvedl do jejich minulých životů, musím bohužel sdělit, že to není možné. Nejsem klinickým psychologem, kterým je jeden z hrdinů mého příběhu, nezabývám se léčitelstvím ani nepraktikuji jako lékař. Můj doktorát je z pedagogických věd, nikoli věd lékařských.

Skutečností je, že jsem po dobu čtyř let reinkarnační regresi (zpětné vedení do minulých životů) a následnou inkarnační progresi (návrat zpět do současnosti) s dobrovolníky experimentálně praktikoval, pro mne s ohromujícími výsledky, které jsem při psaní románu využil, ale necítím se být povolán k tomu, abych se této činnosti věnoval profesně.

Přesvědčil jsem se, že hypnóza, ať už terapeutická, nebo experimentální, zcela přesvědčivě potvrzuje nevědomou psychickou činnost a je klíčem odemykajícím dvířka k dávným prožitkům, zdánlivě ztraceným a zapomenutým.

Vždy jsem tvrdě a nadšeně obhajoval závěry psychologa Sigmunda Freuda, ale rozhodně a s přesvědčením odmítám jeho kritiku údajné nevědeckosti hypnotických pokusů Carla Gustava Junga, který už dávno pochopil možnosti hypnózy jako prostředku a metody pronikání do hlubin člověka.

Jestliže Freud odhalil v našem nitru nevědomí (a bohužel zemřel dříve, než ho mohl dokonale prozkoumat), pak Jung se jako nějaký psychogeolog prokopal ještě hlouběji a objevil další patro našeho nitra – kolektivní nevědomí, jakési koncentrované nevědomí celého lidstva, odrážející na pozadí světa snů, umění, mytologie, náboženství a filozofie celé věky paměťových stop daných lineárním řetězovým lidských generací.

Jak jsem uvedl v románu *Poselství v dlani*, považuji se za člověka střízlivě uvažujícího, jsem skeptický k paranormálním jevům a k jejich vysvětlování, trpím nedůvěrou ve věštky, kartářky, numerology, psychopatické vizionáře, šamany, guru, jasnovidce a proroky, i Bůh je pro mne podivně nečitelnou iracionální existencí.

Myslím, že všichni sdílíme společný prostor, neumíme žít a prožívat nic mimo něj, a každého, kdo se chvástá uměním vyklouznout z našeho prostoru kamsi ven, pokládám za snílka nebo za lháře.

Ale to neznamena, že bych neměl chuť pouštět se do úvah nad záležitostmi, které nás přesahují, a mezi které řadím právě třeba podstatu života a myšlení, psychiku i lidskou duši, skrytou uvnitř nás a současně putující kdesi v nedozírných dálavách vesmíru.

Pokračování knihy *Poselství v dlani* jsem chtěl napsat za dva či tři roky, ale na přání nakladatele a Vás všech, kteří jste mne potčili svými reakcemi na zmíněný román, se dávám do psaní s velkou chutí dříve.

K tomu si dávám závazek psát tak, abyste si knihu mohli přečíst i bez znalosti předcházejících částí. I proto volím poněkud netradiční formu vyprávění ve vyprávění.

Karel Kostka-Cubeca

Žluté vozidlo TAXI zastavilo v beznadějně zácpě přeplněné ulice.

Manhattan byl tradičně prošpikován souvislými proudy aut nej-různějších značek a barev. Začal jsem nervózně poklepávat prstem na sklo do půli staženého okna a povzdechl.

Seděli jsme s Galem Irvingem, mým dospívajícím chráněncem, pacientem i přítelem, na zadním sedadle uvízlého vozu a v duchu oba láterili nad nápadem vybrat si právě ten nejméně vhodný způsob dopravy.

Vozy taxi byly sice spolehlivé a bezpečné, ale také nejvíce náchylné ihned reagovat na momentální dopravní situaci.

Za dvacet minut mi začínala přednáška v jedné z největších poslucháren Kolumbijské univerzity, a čím dál více jsem nabýval přesvědčení, že ji nemohu už za žádných okolností stihnout.

Jako přednášející jsem býval dochvilný a přesnost jsem vyžadoval i po svých studentech. Pokud jsem chtěl něco po nich, musel jsem danou věc dodržovat a plnit především já sám.

Bylo mi ctí přednášet na univerzitě, mezi jejíž absolventy patřili i držitelé Nobelových cen jako například 26. prezident USA Theodore Roosevelt a 44. prezident USA Barack Obama, kteří obdrželi cenu za mír, či Sidney Altman s cenou za chemii nebo Milton Friedman, držitel ceny za ekonomii. Je logické, že jsem chtěl být ve stínu zmíněných velikánů svým studentům příkladem.

Galu Irvingovi sedícímu vedle mě bylo sice pouhých (skoro) třináct let, ale byl to tak chytrý a inteligentní kluk, že jsem ho na přednášky brával s sebou, a on bez problémů stačil nejenom vnímat, co říkám, on vždycky do večera moje teze ještě důmyslně překonával a zpřesňoval. Nikdy jsem u žádného jiného člověka nezaznamenal tak ohromující inteligenci a schopnost učit se jako u něho.

Naše domluva zněla jednoduše – nebude se mezi vysokoškoláky nijak zviditelňovat, ale pouze poslouchat a tiše si psát.

Jeho případné námítky, dotazy či připomínky probereme v tichu a v soukromí doma. Bydlel totiž společně s mojí rodinou nedaleko Central Parku, a tak jsme byli spolu téměř neustále. Jeho matka ho svěřila do mé péče a po prvotních drobných neshodách mi nyní jako psychologovi plně důvěřovala.

Taxi stálo bez pohybu a nezdálo se, že by se situace měla v krátké době změnit. Ke stanici metra jsme neměli daleko, a tak jsem řidiči zaplatil a i s Galem jsme opustili vůz.

Spěchali jsme do metra, kde se na nás usmálo štěstí, protože souprava právě přijížděla. Vecpali jsme se společně s davem čekajících lidí dovnitř jednoho z vagónů a přežili jízdu v namačkaném voze.

Vystoupili jsme co nejbliže univerzitnímu kampusu ve čtvrti Morningside Heights na Manhattanu ve státě New York, kde měla přednáška probíhat. Znovu jsme utíkali, nejdříve nahoru po schodech ze stanice metra a pak i po ulici.

K sálu jsme se přirtili necelé dvě minuty poté, co měla přednáška začít, což bylo vzhledem k průběhu předcházejících okamžiků zpoždění velmi uspokojivé.

Gal proklouzl do sálu zadními dveřmi, já jsem rozrazil dveře hlavní a vešel dovnitř.

Čekalo na mě zhruba čtyři sta padesát posluchačů, které jsem měl poučit o vývoji psychologie jako vědy v posledních sto letech.

Hovořil jsem jako vždy spatra, protože písemné přípravy jsem si nikdy nedělal. Svazovaly by mne a přednáška by pak nestála za nic.

Vydržel jsem i tentokrát hovořit téměř hodinu, pak jsem nechal studentům prostor zhruba třiceti minut na dotazy. Pršely jeden za druhým, což bylo pro mne znamením toho, že přednáška studenty zaujala.

Mlčení by znamenalo opak a to by mne opravdu mrzelo.

Nevím, zda je to náhoda, ale když jsem upozornil auditorium, že následující dotaz bude poslední, padla otázka, která zaměšnávala moje myšlení velmi intenzivně už několik měsíců, a to právě v souvislosti s Galem Irvingem, který přijel na přednášku společně se mnou.

Pohledný mladý student James Smith se postavil a zeptal se: „Říkal jste, pane profesore, že posledních dvacet let znamená zásadní zvrat nejenom v psychologii, ale v historii lidstva vůbec, protože lidé stále rychleji směřují k nesmrtelnosti. Mohl byste nám to blíže vysvětlit?“

Povzdechl jsem si, protože poctivá odpověď by mi trvala nejméně týden. Chvilíčku jsem hledal vhodná slova a pak se pustil do stručného vysvětlení:

„Bodem zlomu nejenom v psychologii, ale ve vývoji lidstva jako celku je tak zvaná singularita. Tento pojem si všichni dobře zapamatujte, protože za pár let bude datum dosažení singularity pro lidstvo mnohem důležitější než například rok, kdy se narodil Ježíš Kristus a od kterého se odvíjí náš kalendář, nebo rok, kdy Kryštof Kolumbus během své první cesty přes Atlantský oceán v roce 1492 dosáhl místo plánovaného Japonska břehů Bahamských ostrovů a objevil Ameriku, nebo kdy se narodil 6. srpna 1881 v Lochfieldu ve Skotsku Alexander Fleming, pozdější objevitel penicilinu a zachránce stovek milionů lidských životů.

Singularita představuje okamžik, kdy umělá inteligence dosáhne úrovně té naší přirozené, lidské. Už dnes má rozvoj umělé, především počítačové inteligence explozivní charakter a nikdo z nás neví, kam a na jakou úroveň se zanedlouho pozvedne.

Jakmile však dosáhne lidstvo bodu zlomu, tedy singularity, jinými slovy, opakují, srovnání lidské a umělé inteligence, drtivá většina tisíciletí budovaných společenských vztahů a způsobů chování a jednání skončí. Bude to konec lidské společnosti, jak jsme si ji navykli vnímat dosud.

Podstatné je, že nevíme a zřejmě ani nebudeme vědět, jak dál zvyšovat, zdokonalovat a vylepšovat inteligenci přirozenou, ale je nanejvýš pravděpodobné, že budeme schopni stále rozšiřovat a zvyšovat inteligenci umělou.

Jestliže se lidstvo a lidská civilizace vyvíjely po staletí a tisíciletí lineárně, tedy zdánlivě po přímce, singularita vše změní a převrátí. Myslím, že naši přirozenou inteligenci se budeme snažit rozvíjet tím, že ji propojíme s inteligencí umělou a z lidí se v budoucnu stnou jakési biostroje, chcete-li bioroboti, monstra spojující v sobě mozek, počítač a zařízení poskytující smyslový a pohybový aparát.“

Monstra, blesklo mi hlavou. Použil jsem ten výraz zcela intuitivně, ale současně jsem si uvědomil, že o monstrem hovořil i Gal Irving, když mi popisoval to, co způsobuje jeho velké trápení – noční běsy.

Monstrem ovšem nazval svým vlastním, neotřelým způsobem stresor po jednom ze zvlášť silných záchvatů a po čase, který jsem mu dal pro samostudium v mojí knihovně. Tehdy náš rozhovor vypadal asi takto:

„Máte spousty zajímavých knih, pane doktore, a to jsem četl jenom některé. Skoro jsem nespal,“ řekl mi.

„Opravdu tě zaujaly? Pozoruhodné. Kdybys to nebyl zrovna ty, Gale, nevěřil bych ti. V knihách je spousta moudrosti, víš, i v době počítačů a informační revoluce jsou knihy moc důležité. Ať jde, nebo nejde proud, běží, nebo neběží internet, pořád ta písmena a slova vytištěná na papíře nesou v sobě trvale moudrost a znalosti lidí, kteří jsou už třeba dávno mrtví. Myšlenky a znalosti tak díky knihám mohou přesáhnout životy svých nositelů. Ale promiň, říkám to tak šroubovaně. Chci říci, že ve svých knihách žijí jejich autoři dál. V tom je kouzlo knih.“

„Mně to příliš kouzelné nepříjde. Příjde mi to spíš primitivní.“

Rozesmál jsem se: „Já vím, v porovnání s tím, co dnes umí počítače, tablety, chytré telefony a jiná zařízení, je kniha směšně zastaralá...“

„Tak jsem to nemyslel,“ přerušil mě. „Jenom myslím, že je hloupost, aby ti nejchytřejší lidé jenom psali knihy, lepší by bylo, kdyby neumřeli a mohli svoje myšlenky rozvíjet dál.“

„Máš pravdu,“ pokýval jsem hlavou, „ale to by lidé nesměli být smrtelní. Jedni jsou na konci své cesty a prostě umírají, kdežto jiní se rodí a vydávají se na začátek své životní pouti, v tom je odvěký řád přírody. S tím my dva nic nenaděláme.“

„Proč lidé umírají?“ položil mi zdánlivě banální otázku.

Zase jsem byl u toho – kdyby ji vyslovil někdo jiný než Gal Irving, mávnul bych nad ní rukou. I malé dítě ví, proč lidé umírají. Ale u Gala jsem byl ve střehu a odpověď volil opatrně, aby mne zase na něčem nenachytil.

„Umírají na nemoci a taky na stáří, obvykle jdou ty dvě záležitosti ruku v ruce, taky někdo umře tragicky. Lepší medicinou se průměrný věk života lidí o něco prodlužuje. Opravdu se s umíráním nedá nic zásadního dělat, jsme naprogramovaní jenom na určitou dobu, po kterou nám tělo funguje.“

„Tak to není,“ zakroutil nesouhlasně hlavou. „Když člověku uřezou nohu, žije a myslí dál?“

„Ano, jistě. Pokud se amputace udělá odborně pod dohledem lékaře.“

„A když člověku odřežou ruce?“

„Taky může žít dál.“

„A když mu vezmou ledviny?“

„Taky.“

„A když mu selžou játra nebo srdce nebo žaludek nebo plíce, může žít dál?“

„Ano, velmi omezeně, s napojením na přístroje a jenom po určité době.“

„Potřebuje člověk k přemýšlení ruce, nohy, žaludek, plíce, játra, ledviny?“

Začínal jsem tušit, kam míří, a poškrábal jsem se na čele.

„Nepotřebuje přímo, ale bez těchto orgánů lidské tělo vydrží jenom velice omezený čas. Pak člověk neodvratně umře.“

„Když se stane nějaká nehoda a někdo si rozbije hlavu tak moc, že mu přestane fungovat mozek, ale ostatní tělo a všechny jeho orgány kromě mozku fungují normálně, co se stane?“

„Bud' člověk přežívá, říká se tomu vegetativní stav, nebo jej prohlásí za mrtvého a orgány se použijí na transplantace nebo se člověk pohřbí.“

„A když je to naopak?“

„Jak naopak?“

„Že se člověku zničí celé tělo, ale mozek zůstane v pořádku.“

„Taková alternativa není možná, protože mozek přestane řídit jednotlivé procesy v těle, v člověku se zkaží krev, přestane se v játrech čistit, přestane se do ní prostřednictvím plic dostávat kyslík, no a krev bez funkčního srdce přestane cirkulovat, a tím mozek ztratí životadárné látky, bez kterých nemůže pracovat a žít, právě především kyslík. Neodvratně umře spolu s ostatním tělem.“

Gal si vzal papír a něco začal rychle kreslit.

Čekal jsem a tušil, co to bude. Jakkoli se ta věc zdála absurdní, v zásadě by mohla fungovat, i když s milionem „ale“.

Podal mi pokreslený papír. Nahoře se skvěl nápis:

HOMO EXITUS

Pod nápisem byla nakreslena lidská hlava, umístěná na jakémsi stole, pod níž byly schematicky naznačeny nějaké přístroje, z kterých do ní vedly spousty hadic a hadiček.

Ta hlava nevypadala jako umrlčí, ale podivně se tvářila.

„Bože,“ zašeptal jsem.

Naše existence je přece především existencí našeho vědomí, tělo je jenom podpůrným prostředkem vytvářejícím podmínky, za kterých vědomí může být funkční. Zachraňujeme lidem nohy a srdce, nestačilo by zachránit mozek a zajistit jeho životní potřeby? Jak dlouho by dokázal mozek přežít, kdyby nemusel nuceně odumírat v závislosti na nemocech těla?

„Co myslíte?“ zeptal se Gal, když jsem dlouho mlčel.

„Myslím, že jsi... prostě... že jsi chytrý hoch.“

„Kdyby lidé byli schopni nahradit opotřebovaná těla novými těly, třeba technologicky řešenými agregáty, které by zajišťovaly pro mozek všechno potřebné, lidé by vůbec nemuseli umírat!“

„Fantastická myšlenka,“ poplácal jsem Gala po rameni. „Vystává sice spousta otázek k zodpovězení, ale jako princip je to úžasný nápad.“

„Jenomže tak, jak jsem ho nakreslil, by nefungoval,“ našpulil Gal lišácky rty.

„Důvod?“ pobízel jsem ho k odpovědi.

Ukázal mi prstem beze slov na podivný obličej, který namaloval na papírek. Byla to tupá tvář, obličej byl široký, oči pohaslé, hrubé vlasy...

Rychle jsem uvažoval. Takové obličej je přece znám. Podobné tváře jsou typické pro některé stupně slabomyslnosti, ať už nejlehčí stupeň debilitu, střední stupeň imbecilitu, či nejtěžší stupeň idiotii. Obličej té hlavy na stole nesl typické rysy psychického a mentálního defektu, o tom nemohlo být pochyb.

„Rozumím, Gale. Nepochybuji už o tom, že jsi opravdu pilně studoval mé knihy. Ten obličej mi má napovědět, že člověk by takhle existovat nemohl, že by se zbláznil. Bez možnosti pohybu, bez možnosti objetí, pohazení, bez privilegia projevovat své emoce a naplno je přijímat a opětovat by byl život strašlivý.“

Až teď se Gal poprvé od doby, kdy jsem otevřel dveře svého bytu po návratu z nemocnice, usmál.

„S vámi má cenu se bavit,“ pochválil mě, „s vámi to není jako ve škole. Počkejte.“

Odběhl do svého pokoje, a když se vrátil, svíral mezi prsty nějaké papíry.

„Co byste řekl tomuhle?“

Podal mi ta lejstra a zvědavě čekal, co na ně řeknu.

Byly to tři papíry a na každém byl stejný nápis: HOMO ROBOTICUS.

Stačil jediný pohled a měl jsem jasno. Gal mě předchozím obrázkem jenom zkoušel.

Tohle, co mi nabídl teď, bylo zcela promyšlené schéma uměle repasovaného člověka, v němž zůstala jediná původní součástka – mozek.

„Myslím, že by to mohlo fungovat. Mohl jsem to nakreslit i ve škole, ale doma jsem měl víc klidu.“

„Dobře, že jsi do školy nešel,“ odpověděl jsem a zíral na Galovy nákresy.

Ve své nadutosti jsem si myslel, že jsem v Galovi konečně poznal člověka, který na tom je intelektuálně stejně jako já.

Jak strašlivě jsem se mýlil! Já jsem Galovi nesahal se svým intelektem ani po malíček nohy! Ten kluk byl jako z jiného světa.

„Má to ještě nějaké technické chyby, ale ty nejsou podstatné,“ pokrčil rameny.

„A co je podstatné?“

Podíval se na mě a zakroutil hlavou: „Přece kapacita a budoucnost.“

„Kapacita a budoucnost?“

„Kdyby lidé přestali umírat, za chvíli by se na Zemi nevešli. A co kdyby třeba repasování homo roboticus úplně vymýtili homo sapiens sapiens? Co by se stalo, kdyby se noví skuteční lidé z masa a kostí přestali rodit? Uměli by se nějak homo roboticus rozmnožovat? A co stárnoucí mozky, bez kterých by homo roboticus byli jenom nemyslicí stroje? A co kdyby po čase repasovaná těla vyráběná pro homo roboticus byla mnohem dokonalejší než původní těla z masa a kostí a homo roboticus by chovali homo sapiens sapiens jenom jako zví-

řata na farmách, aby se jim tam množili a oni z nich mohli vybírat pro svoji společnost jenom ty nejchytřejší mozky a používat je k výrobě nových homo roboticus? “

„Gale,“ zašeptal jsem, „nevím, jak jsi na tohle všechno přišel, ale uvědomuješ si, jak převratné věci mi tu povídáš? “

Ruch v sále mne vytrhl z úvah a ze vzpomínek na rozhovor, který jsem vedl s Galem už před několika měsíci.

Studenti na mě hleděli, diskutovali a přemýšleli, proč tak dlouho mlčím. Bylo to už dávno, kdy na mě Gal se svými bioroboty vyrukoval, ale měl jsem v paměti doslova každé jeho slovo. A teď jsem, jako externí přednášející, obdobnou teorii rozvíjel před studenty Kolumbijské univerzity já sám.

„Promiňte, na cosi jsem si vzpomněl a zamyslel jsem se,“ řekl jsem omluvně. „Kde jsme to skončili?“

„U biostrojů,“ napověděl mi student, který mi položil otázku cílelou na zvrát ve vývoji lidstva.

„Aha. Tak tedy, pokud si představíme biostroje, které jsem zmínil, a které jeden můj přítel kdysi nazval homo roboticus,“ podíval jsem se nenápadně směrem k místu, kde seděl Gal, „pak si musíme uvědomit především dvě věci. Za prvé, půjde o stroje chytřejší než lidé, a za druhé, budou mít oproti lidem jednu zásadní odlišnost – budou nesmrtelné. Nesmrtelnost nezajistí lidskému rodu lékařská věda, milí studenti, ale věda technická, o tom nepochybuji.“

Studenti zahučeli překvapením a na mne začala přšet jedna otázka za druhou.

„Moment, moment,“ uklidňoval jsem je, ale vzápětí je dalšími slovy rozrušil ještě více.

„Lidé si nesmrtelnost prostě koupí, protože my si tento pojem nespojujeme primárně s tělem, ale s duchovnem, s myšlením, s emocemi, s osobností člověka, kdežto tělo chápeme až jako druhotnou instanci života, v zásadě jako živočicha, díky kterému se může právě nemateriální osobnost projevovat navenek.

Chceme si uchovat především vědomí, názory, vzpomínky, emoce, tedy to, co z nás dělá myslící bytosti, je to tak? Jistěže ano. Smrti tedy

můžeme utéci jednoduše tím, že si koupíme stroj schopný fungovat jako humanorobot. Vložíme do něj své mozky, své osobnosti, a bude-li plně funkční, začne se chovat jako člověk, aniž by stárl. Pokud se v něm něco opotřebuje, prostě se to repasuje nebo vymění. Transplantovat lidské mozky do těl robotů by nemělo být obtížné, v zásadě půjde o řemeslo, jestli taková situace někdy nastane. Smrt našeho fyzického těla, smrt živočicha nositele, se nás nijak zvlášť nedotkne, dostane-li naše osobnost místo něho dokonalejší náhradu.“

Hluk z auditoria a další a další otázky mne uspokojovaly čím dál více. Studenti se do tématu „zakousli“ s takovou vervou, že jsem je byl schopen znovu uklidnit až mírně ztišeným hlasem, a oni se vzájemně začali okřikovat, aby slyšeli, co říkám.

Nepředpokládal jsem, že teorií humanoidů u nich vzbudím takový zájem. Má přednáška se věnovala především psychologii dvacátého století a první dekády století jedenadvacátého, ale studenti mě šikovně zmanipulovali a teď jsem rozvíjel teorie spojené s budoucností. Nakonec – proč ne. Hovořit o tom, co bylo, je rutina. Ale zamýšlet se nad tím, co bude, je mnohem inovativnější a zábavnější činnost.

Sakra, napadlo mě, nepředpokládal něco podobného, jako jsou humanoroboti, před tisíci lety i Gauloe, když se toužil zrodit ve svém synovi v daleké budoucnosti?

A nepředpokládají něco obdobného i současní lidé, kteří podstoupili nebo podstupují kryoniku neboli hluboké zmrazení těla a jeho uložení do tekutého dusíku, aby byli probuzeni až v době, kdy si s jejich nemocemi věda poradí nebo kdy bude nesmrtelnost zcela běžnou věcí a lidé se budou šířit do vesmíru jako pýr do zahrad?

„Milí studenti, nedivte se tolik,“ řekl jsem potichu a posluchači se začali znovu navzájem okřikovat a uklidňovat, protože chtěli slyšet, co jim povím dál.

„Touha lidstva po nesmrtelnosti je odvěká i přirozená, není na ní nic pozoruhodného. Lidé se už tisíce let snaží s menšími či většími úspěchy přelstít přírodu. Například můj kolega profesor psychologie James Bedford se dal jako první člověk cíleně zmrazit už v roce 1967, protože byl nevléčitelně nemocen, a čeká tak na dobu, kdy mu budou lékaři schopni pomoci. Možná se stane, že ho jednou probudí k životu nikoli lidé, ale humanoroboti a dají mu celé nové tělo,

do kterého pouze přenesou jeho mozek. Když to říkám dnes, vypadá to jako fantasmagorie, ale co za dvacet, čtyřicet, sto let? Vezměte si prostý fakt, že lidský pokrok a lidské poznání se zrychluje do tak šíleného tempa, že za posledních sto let dosáhlo lidstvo násobně více poznání než za předcházejících dvacet tisíc let. A za posledních dvacet let násobně více než za posledních sto let. Vezměte si, že v roce 1990 fungoval počítač na procesoru o rychlosti dvacet až pětadvacet MHz, kdežto dnešní procesory mají běžný výkon kolem tří tisíc MHz. Dvě desetiletí a takový skok ve vývoji! A vezměte si, jak nedokonalá jsou naše těla, i když si mnozí lidé myslí opak. Díky nanotechnologiím bychom na nich už dnes mohli řadu věcí vylepšit. Třeba posílit svalstvo tak, abychom zefektivnili a zrychlili chůzi, několiknásobně zlepšili zrak či obohatili hmat o schopnost jednoduché chemické analýzy předmětu, kterého se dotkneme. Dnes se ještě do žádných zásadních vylepšení lidského organismu nepouštíme, nepočítám-li zcela pomíjivé a tak trochu přízemní snahy například o vylepšení designu těch, kteří staví svoje ego na tom, jak zvnějšku vypadají. Mám na mysli například plastické vylepšení nehezkyých partií obličeje nebo jiných částí těla. Mluvíme-li ovšem o zásadních vylepšeních organismu, do kterého bude možné uskutečnit přenos vědomí a vůbec celé osobnosti určitého lidského jedince, pak dosah takového konání je ohromující.

A abych vás nemátl – ono nemusí jít jenom o prostou transplantaci mozku do umělého těla, ale třeba jednou budou humanoroboti disponovat umělým mozkem, do kterého vědomí z člověka jenom přeneseme, aniž bychom museli přenášet samotnou mozkovou hmotu. Prostě převedeme veškerá data našeho nitra a duševna. Učiníme to způsobem obdobným, jako dnes překopírujeme soubor z jednoho disku na druhý.“

Přednáška, o které hovořím, proběhla už před několika týdny, ale byla pro mne i pro Gala Irvinga velice důležitá i dnes.

*

Jako psycholog jsem měl být nad věcí, ale nebyl jsem.

Gal Irving strávil noc ve strašlivých mukách. Celá moje rodina nezamhouřila oka, protože noční běsy, které jej sužovaly, se zase přihlásily v plné síle.

Cítil jsem se vůči Galovi i vůči své rodině provinile, protože jsem neuměl účinně zakročít. Přitom Gal byl tak pozoruhodný chlapec! Slepě věřil, že mu dokážu pomoci, a já jsem byl pořád bezmocný.

Desítkám jiných dětí jsem uměl nabídnout účinnou pomoc, ale u Gala to bylo jiné. Všechno bylo u Gala jiné.

Noční běsy, často označované také jako noční děsy, v medicíně řečené pavor nocturnus, se objevují u některých jedinců zhruba hodinu až pět hodin po usnutí, kdežto u Gala přicházely v intervalech, které neměly žádný opakující se řád.

Tentokrát udeřily chvíli po Galově usnutí a zmizely až se svítáním.

Já i moje žena Tess jsme usnuli vyčerpáním z neustálého dohledu nad trápícím se hochem až nad ránem a snažili se dohnat deficit spánku, ale sotva jsem upadl do tvrdšího stadia, probudil mne telefon.

Oknem už do ložnice svítilo slunce, což mi připomnělo, že bych měl zamířit do své ordinace.

Hlas, který jsem slyšel na druhé straně telefonního spojení, byl velmi příjemný. Odhadoval jsem tu ženu na nějakých pětatřicet, čtyřicet let. Optimistka, empatická osobnost se sklony k žoviálnímu vyjadřování, pomyslel jsem si po pár slovech.

Představila se mi jako viceprezidentka Psychiatrické společnosti a požádala mne, jako zkušeného psychologa, o konzultaci.

Už to samo o sobě bylo překvapivé, protože kromě profesní komory psychologů, v níž bylo členství povinné, jsem nikdy v životě v žádném spolku a společenství nefiguroval. Celý svůj pracovní život jsem prožil jako solitér a nemínil jsem na tom nic měnit. Neviděl jsem však na poskytnutí konzultace nic nebezpečného a smluvil si s onou dámou schůzku.

Samozřejmě ve své ordinaci, protože jenom velmi nerad jsem poskytoval terapii či konzultace někde jinde.

Druhý den jsme se potkali, přišla na minutu přesně, byla velmi půvabná, bezvadně namalovaná a oblečená s velkým šarmem. Prostě ten typ, na kterém každý chlap, ve kterém ještě nevyhasla mužská síla, spočine pohledem déle, než je slušné, a pak se nádavkem ještě otočí, když mu zmizí ze zorného úhlu.

Zdravotní sestra Reyna, která byla současně mojí asistentkou, sekretářkou, účetní a kamarádkou, si ji prohlížela přesně tím nevraživým pohledem, jakým se umí počastovat ženy, když si závidí.

Nicméně zachovala alespoň navenek dekorum a uvedla ji do mé pracovny.

„Pan doktor Ron Taylor,“ představila mne.

Napřáhl jsem ruku a dodal: „Děkuji, Reyno, a teď nás nechejte, prosím, o samotě.“

„Samozřejmě,“ odpověděla a vrátila se do sesterny.

„Lis Culpová,“ představila se příchozí a vzápětí jsem ucítil teplo její dlaně ve své ruce. „Děkuji, že jste mne přijal.“

„Jsem zvědav, co vás přivádí,“ poznamenal jsem upřímně s patrným očekáváním v hlase, které se u muže objeví vždy, když se potká s půvabnou a přitažlivou ženou.

„Jsem pověřena sdělit vám předběžné rozhodnutí komory o pozastavení vaší odborné praxe, je mi líto,“ řekla způsobem, jako by mi sdělovala, že dnes ráno nebudou v pekárně čerstvé rohlíky.

Jen s přemáháním jsem zachoval kamennou tvář. Dobře jsem věděl, že důsledky rozhodnutí komory pro mne mohou být fatální.

„Jistě má komora nějaký důvod,“ zareagoval jsem potichu.

„Samozřejmě,“ přikývla, usmála se a odzbrojujícím pohledem se mi zadívala do očí. „Důvod je opravdu závažný, pane doktore, byla jsem pověřena, abych ho s vámi podrobně rozebrala a následně vypracovala odborné stanovisko jako podklad pro konečné rozhodnutí komory.“

Zatvářil jsem se překvapeně a odtažitě.

Je nezpochybnitelné, že z úst zvlášť hezké a půvabné ženy působí zle znějící slova poněkud méně nebezpečně než od nějaké protivné šeredy. Když k nám mužům hovoří krásná žena, navíc neznámá, nebereme její slova tak úplně vážně, ale náš mozek je vnímá jenom jako kulisu a intenzivně zvažuje, ať už chceme, nebo nechceme, po-

tencionální možnosti milostného vztahu. Takový algoritmus vtiskla našemu myšlení příroda.

Jako psycholog jsem si byl samozřejmě této skutečnosti vědom, přesto i kdyby řekla: „Vážený pane doktore, komora mne pověřila úkolem vás popravit,“ část mého vědomí by stejně spíše zvažovala, jakými cestičkami dotyčnou upoutat, než aby se celá moje osobnost ihned hroutila z šokující zprávy. Ve vedení komory nesedí žádní hlupáci a dobře věděli, proč si jako posla nepříznivých zpráv vybrali právě Culpovou.

Ostatně, i za mluvčí firem a státních úřadů si šéfové zpravidla vybírají pohledné mladé ženy, protože z jejich úst veřejnost přijme i zlé zprávy mnohem smířlivěji než od nabručených a protivných lidí jiné kategorie.

„Aby komora mohla pozastavit moji praxi, musel bych něco provést,“ pozvedl jsem obočí.

„Jistěže,“ přikývla. „Komora obdržela závažné informace o jistých řeckně neortodoxně orientovaných a vědecky nepodložených experimentech, které nejenom praktikujete s nezletilými dětmi, ale učíte o nich i studenty na univerzitě. Můžete mi k tomu něco říci?“

Mlčel jsem a díval jsem se jí do očí.

Obvykle reaguji na podněty z okolí hned, ale tentokrát jsem si potřeboval odpověď rozmyslet. Jistěže praktikuji neortodoxní metody, jak bych mohl používat běžné psychology vyznávané metody, když objekt mého zájmu, dospívající Gal Irving, je natolik šokujícím jedincem, ať už po stránce své geneze, či svých schopností, že prostě nemůžu postupovat běžnými cestami? Normalitu mohu poměřovat normalitou, ale nenormalita si žádá poměrování nenormalitou, takový přístup je logický a pochopitelný. Nebo ne?

„Mohu si dovolit otázku?“ oplatil jsem jí úsměv, i když to, že jsme se na sebe vzájemně usmívali, bylo v naší momentální situaci nepatřičné.

„Ptejte se.“

„Jste psycholožka?“

Rozesmála se nahlas. *Koketa*, pomyslel jsem si, *podvědomě se naučila užívat svých půvabů ke klamu a manipulaci svého okolí.*

„A co myslíte vy, pane doktore? Jsem, nebo nejsem?“

Na to, že sem přišla jako úřední osoba, její hravý přístup svědčil o jediném – samu sebe prožívala mnohem více než úkol, kterým byla pověřena. To mi dávalo jistou naději, že si s ní poradím, protože o licenci jsem rozhodně přijít nechtěl.

Jednak mne práce psychologa bavila a jednak jsem musel živit rodinu. I když, upřímně řečeno, od Evy Irvingové, matky Gala, jsem dostával takovou apanáž, že spolehlivě stačila na chod celé mé rodiny. Nemusel bych mít ani jednoho dalšího pacienta a spolehlivě bychom se užívali.

Jenomže já jsem na tuto peněžní podporu zatím ani nesáhl. Nebral jsem Gala jako pacienta. Gal byl úkaz, překvapení, zázrak... Všechny peníze od paní Irvingové jsem dával bokem.

Samotný fakt, že si její syn vybral zrovna mne a začal se mnou spolupracovat, jsem považoval za neuvěřitelný. Ten kluk mne zavedl do tajemství, o kterých bych si stejně jako komora myslel, že jsou podezřelá. Ale jenom na první pohled. Na druhý byla fascinující.

Akorát jsem o nich měl mlčet!

No, já jsem o nich v zásadě mlčel, ale nemohu popřít, že jsem na svých přednáškách v obecné rovině tu a tam něco zmínil, třeba když jsem vzal Gala na přednášku o lidské ontogenezi, tam jsem ho dokonce nechal předvést něco z jeho schopností. Blbec, ťukl jsem se prstem do čela, prostě jsem blbec. Nikdy jsem podobnou věc neměl připustit.

„Říkal jste něco?“ zeptala se a upřeně mě pozorovala.

„Ne, ne. Jenom přemýšlím. Řekl bych, že jste psycholožka.“

„A podle čeho tak usuzujete? Doufám, že ne podle obecně přijímané teze, že všichni psychologové jsou praštění.“

Díval jsem se na ni a chvílku neodpovídal. Bylo jasné, že je zvyklá na přízeň mužů a že se naučila si s nimi zahrávat.

Nechával jsem ji v nejistotě a pozoroval její reakce. Očekávala, že se pousměje? Asi ano.

Pozorovala mne a celá ta chvíle by působila pro nezávislého pozorovatele podivně, ale měla pro nás oba smysl. Vyjasňovali jsme si beze slov své pozice, poměřovali svoji sílu.

Mlčeli jsme a pořád se pozorovali – u citlivých jedinců taková situace vyvolává neklid a zmatek, u silnějších naopak vyburcuje pozornost a energii. Zpravidla se mezi dvěma mlčícími jedinci objeví pocit nerovnováhy, který jakoby klíčí a postupně produkuje disharmonii a nepříjemné stavy v oblasti psychické, někdy dokonce i mentální. Může vést až k úzkosti a výjimečně i k depresím.

„Neznám svět vašich myšlenek a emocí,“ poznamenal jsem po chvíli neurčitě, „každý jsme ovšem tak trochu psychologem, vidíte. A vůbec nezáleží na tom, co jsme vystudovali. Ale pojďme k věci. Co proti mně komora přesně má?“

„Obdržela několik podnětů, podotýkám, že písemných podnětů, upozorňujících na opakované porušování...“

„Moment, moment,“ přerušil jsem ji nezdvořile. „Rád bych si ty podněty prostudoval. Mám-li na něco reagovat, pak musím vědět na co.“

„Nebudte netrpělivý,“ pronesla najednou až skoro mentorsky, přestože byla o takových dvacet roků mladší než já, „nemám oprávnění vám ty dopisy ukázat. Mám vás akorát uvědomit, že komora předběžně rozhodla o pozastavení vaší praxe a že jste pozván před kontrolní výbor, kde se samozřejmě můžete obhájit. A taky mám zjistit veškeré dostupné informace o chlapci, který je ve vaší péči, a vypracovat zprávu, jak jsem řekla.“

Zatraceně, měl jsem být opatrnější, blesklo mi hlavou.

„Bojíte se?“ zeptala se mě zase s jistou koketností v hlase. Její slova zněla divně a mnohé o ní napovídala. Nejenom to, že byla zvyklá si s muži hrát, jak jsem už uvedl, ale i to, že se ráda nacházela ve vztazích nahoře, těšilo ji být tím, kdo hraje primární a dominantní roli.

„Těším se,“ zalhal jsem a v jejích očích jsem hned uviděl, že moji lež prokoukla se vším všudy.

„Těším se, až to bude za mnou,“ rychle jsem se poopravil, abych nevypadal jako hlupák.

„No, flotační tank ta naše komise zrovna není,“ pokývala hlavou, „ale zatím tam nikoho neumučili k smrti.“

„Flotační co?“ neudržel jsem se.

„Vy nevíte, co je flotační tank?“ zeptala se s údivem a neskrývanou dávkou pohrdání v hlase.

„Ne,“ řekl jsem na rovinu.

Zakroutila nevěřicně hlavou: „Na komisi kdosi tvrdil, že jste nejlepší psycholog ve Státech, možná i na světě...“

„I kdybych jím byl, snad by to ten váš tank...“

„Flotační tank.“

Podívala se na mě najednou velmi přehlíživým pohledem, jako se dívají šptri na své spolužáky ve škole, kteří si zrovna nemůžou vzpomenout na nějakou primitivní vědomost.

„Aha, flotační tank,“ povzdechl jsem, „snad by tím má odborná pověst až tolik neutrpěla.“

Pokrčila rameny: „Ale elementární znalosti...“

„Dáte si kávu?“ nekompromisně jsem jí skočil do řeči a na chvíli ji vyvedl z míry.

„Ne, děkuji,“ řekla trochu zmateně, „snad minerálku.“

„Přinesu ji, moment, hned jsem zpátky.“

Zvedl jsem se, a než stačila něco dalšího říci, zmizel jsem do sesterny k Reyně.

„Jednu minerálku,“ poprosil jsem ji úsečně a vrhl se k jejímu počítači. Rychle jsem zadal do vyhledávače slova „flotační tank“. Objevilo se několik odkazů a na jeden z nich jsem klikl. Bleskově jsem si přečetl, co tam bylo napsáno, a s potěšením si uvědomil, že vím, o co jde. Akorát jsem tento pojem znal pod označením floatační vana.

„Já vám tu minerálku přinesu,“ nakukovala mi Reyna přes rameno a snažila se zjistit, co hledám.

„Fajn,“ zavřel jsem prohlížeč a vrátil se k Lis Culpové.

„Sestra nám minerálku hned přinese. Kde jsme to přestali?“

„U flotačního tanku,“ řekla zase už s vyrovnaným úsměvem a zcela milým výrazem ve tváři. „Omlouvám se, pane doktore, nechtěla jsem vás urazit, víte, nechápu, že někdo jako vy nikdy neslyšel o floatačním tanku. Zapomněla jsem, že jste studoval ještě v době, kdy...“

Herečka, dobrá herečka a manipulátorka, blesklo mi hlavou a hned jsem ji zase přerušil. Nebylo to slušné, ale potřeboval jsem v rámci naší komunikace získat zpátky ztracené pozice.

„Vy se nějak blíže zajímáte o doktora Johna Lillyho?“ vyslovil jsem pomalu a zřetelně otázku, jako bych se s Lillym dobře znal, nebo spíše jako by ho musel znát každý.

„Johna Lillyho?“ zeptala se bezelstně a rázem jsem věděl, že ji mám tam, kde jsem ji potřeboval mít. „Kdo je John Lilly?“

„No,“ poškrábal jsem se za uchem, „myslel jsem, že o Johnovi máte povědomí, když jste nakousla výzkum vědomí v beztlížném stavu.“

„Cože jsem nakousla?“

„Moment, moment,“ zahrál jsem překvapeného, „nějak si přestáváme rozumět.“

Dramaticky jsem se odmlčel.

Dívali jsme se vzájemně do očí a bylo to trochu o tom, kdo s koho. Oba jsme situaci četli dobře, o tom jsem nepochyboval, stejně jako jsem nepochyboval o tom, že díky internetu jsem se dostal v tomto okamžiku před ni. Nebo nad ni, je jedno, jak se to vezme. U Reyny jsem si totiž na internetu rychle vše potřebné o flotačním tanku nastudoval, a i ta malá chvilka mi dala do ruky natolik dobrou kartu, že jsem s ní mohl hrát s přehledem vítěznou partii. Teď nemanipulovala ona se mnou, ale trumf jsem měl v ruce já.

Nepromluvila, což svědčilo o její mentální síle, a čekala, co udělám.

„Mluvím o božském vejci,“ pokrčil jsem rameny.

„Tak teď jsem úplně mimo,“ přiznala upřímně, a její upřímnost se mi líbila. Přiznat ve správném okamžiku slabost je mnohem sympatičtější než za každou cenu trvat na své neomylnosti.

Její přiznání na mě zapůsobilo opravdu mile, protože konečně odhodila masku.

„No, vědec a spisovatel doktor John Lilly v roce 1954 vymyslel a postavil pro kosmonauty speciální uzavíratelnou vanu, kterou naplnil roztokem hodně slané vody, v níž člověk po ponoření zažívá stav beztlížného vznášení a pocit podobný rozkoši a relaxaci. Synchronizují se mozkové hemisféry, zvýší se produkce...“

„... endorfinů,“ přerušila mě neomaladě nyní ona sama a pokračovala: „Tím se nejenom zlepší nálada, ale vůbec dojde k elektrickým změnám na mozku a uvolní se vědomí. Prvních deset patnáct minut

ještě člověk myšlenkově zůstává spojen s pozůstatky běžných denních starostí, ale pak začne nejdříve relaxovat svalstvo, tělo, a následně se uvolňuje i myšlení, objeví se absence vnějších podnětů, odplaví se stres a dostaví se až jakýsi meditativní stav absolutního klidu a vyvanutí mysli spojený s euforickými pocity. Bdělá realita zmizí a člověk zažívá pocit podobný tomu, jako když byl v lůně matky.“

„Přesně tak,“ usmál jsem se. „A my psychologové můžeme využít floatační vanu jako prostředek s vynikajícími léčebnými účinky na některé pacienty. Můžeme je v ní nejenom sledovat, ale i vést do fantazijních představ a vizualizovat...“

V té chvíli jsem se odmlčel. Představil jsem si Gala Irvinga a naše reinkarnační regrese. Lovili jsme s ním v minulých životech prostřednictvím diskutabilní metody útržky jeho archetypálních vzpomínek, ale teď mě Lis přivedla na zcela jinou platformu.

Možná bych mohl Galovy noční běsy, které ho trápily den ode dne více, vystopovat a potírat mnohem efektivněji ve floatační vaně – vždyť každý z nás touží celý život po útulném prostředí, vytváříme si útulný domov, útulně si zařizujeme pracoviště, chceme příjemné a útulné auto, útulnou ložnici a postel – a to všechno z jednoho prostého důvodu: Toužíme po návratu k pocitu, který jsme zažívali v matčině děloze, v prostředí dokonalého pohodlí a bezpečí.

Narození každého z nás bylo jistým prožitkem smrti – ona smrt nás vyvrhla z rozkoše matčina lůna do prostředí, které je mnohem méně příznivé. A my se podvědomě snažíme celý svůj život dostat zpět do onoho pocitu pokoje a bezpečí, který jsme zažívali uvnitř matky. Víme, že to úplně nejde, a tak si alespoň tento pocit připodobňujeme teplými peřinami, hezkými barvami na stěnách domova, hřejícím krbem, dotekem s milující osobou...

Floating je cestou, která člověka snad nejbližší umí dovést k pocitům onoho období, kdy si užíval v matčině děloze stavu permanentní rozkoše.

Floating je sice náhražka, ale i tak umožňuje lidem dobře se vyrovnávat se stresovými situacemi, zlepšuje nejenom výkonnost, ale třeba i paměť, spánek či fyzickou kondici.

Člověk se jakoby očisťuje, stává se klidnějším, vyrovnanějším a přátelštějším, a svět jeho emocí a myšlenek nachází soulad a nadčasové spojení. Inteligence, láska, vůle, touha, to vše se jakoby transformuje v jeden strukturovaný celek tvořící harmonickou část lidské bytosti přerůstající až do oblasti duchovní...

„Haló, haló, jsem tady, pane doktore, haló...“

Lis mi mávala před očima kusem papíru a snažila se mne vytrhnout ze zamyšlení, ve kterém jsem se nacházel.

„Promiňte, jenom mě cosi napadlo, víte, vlastně jste mě na tu myšlenku přivedla vy.“

„Nevěděla jsem, že víte, co je flotační tank, podcenila jsem vás. Omlouvám se. Víte o něm více než já.“

„Ale ne. Nevěděl jsem o něm skoro nic, znal jsem pouze zběžně princip, na kterém funguje,“ přiznal jsem se bez skrupulí, „podíval jsem se na internet, když jsem šel pro vaši minerálku, až pak se mi rozsvítilo. Jak říkám, princip znám, ale neznal jsem termín flotační tank. Takže jsem vás trochu podfoukl. Upřímnost za upřímnost.“

„Aha. Vážím si toho, že jste se mi přiznal. To chlapi obvykle nedělají.“

„Teď bych potřeboval zůstat o samotě, když se neurazíte. Musím si cosi rozvážit, dokud mám nápady v hlavě,“ nereagoval jsem na její poslední poznámku, ale soustředil se na sebe.

„A mohla bych vám v rozvažování pomoci?“

„Nemohla. Kdybyste mi chtěla pomoci, byla byste za chvíli předvolána ke kárnému řízení před komoru společně se mnou.“

Až překotně jsem se s Lis rozloučil. Floatační vana – že mne to hned nenapadlo!

Skoro jsem Lis nevnímal, potřeboval jsem, aby už byla pryč, abych měl klid a mohl uvažovat.

„Tady máte předvolání,“ strčila mi do ruky jakýsi papír, který mě teď ovšem vůbec nezajímal. Lidé svolávají a jmenují komise hlavně proto, aby dělali život složitějším sobě i jiným, a já jsem se nemínil jednou takovou komisí zbytečně zatěžovat. Komise vznikají a zanikají během našich životů neustále a pro člověka je nejlépe, když je nechá stranou svých zájmů.

Vzal jsem si papír a strčil ho do kapsy.

„Ještě mi musíte podepsat převzetí,“ upozornila mne.

Podškrábl jsem se na nějaký další papír, napsal vedle svého podpisu datum a konečně za ní zavíral dveře.

„Ale sejdeme se znovu, potřebuji s vámi probrat celou kauzu, abych mohla vyhotovit tu zprávu,“ hlesla ještě ve dveřích, překvapená způsobem, jakým jsem ji lifroval pryč ze své ordinace. Nebyla zřejmě na podobné jednání zvyklá a ztratila na sebejistotě.

Konečně se za ní zabouchly dveře.

Sedl jsem si do křesla a dumal.

Tak kauzu, pomyslel jsem si, zajímavé slovo s množstvím možných obsahů. I život je taková kauza, pokaždé ovšem trochu jiná. A obsahy našich životních kauz si tvoříme sami, bez komisí a úřadů v zádech, v tom jsme docela svobodní. Ať už nás bombarduje z vnějšího okolí kdeco, naše nitro je prostě naše. V něm je svoboda a prostor pro imaginaci, volný prostor bez formalit, do kterého si můžeme nacpat cokoli od totálního racionalizmu až po úleťácké šílenství.

Jenomže chlapce Gala Irvinga bombarduje cosi zevnitř, a to cosi je s největší pravděpodobností jeho vlastní otec! Otec, který o svém synovi nic nemůže vědět, protože je pětatřicet století mrtvý! Geny, které prospaly ve zlaté schránce věky, se v chlapci bijí se současností a postupně rozbíjejí jeho obdivuhodnou osobnost.

A nějaká Lis mi vleze do ordinace a mluví o tom, že má napsat zprávu o mé kauze, jako by šlo o nějaký banální problém! Vztekle jsem zmačkal papír, který mi tu nechala, a hodil ho do koše.

Jenom zcela výjimečně se nechám rozčítit, a jestli se tak zrovna v tuto chvíli stalo, šlo o potvrzení faktu, že Galovým případem jsem opravdu žil a že mi na chlapci a jeho zdraví opravdu záleželo.

Vyrušilo mne už po chvíli klepání na dveře.

„Dále,“ zabručel jsem. Žádného pacienta jsem teď neočekával.

Otevřely se dveře a objevila se v nich Reyna. Přes rameno jí nakukovala Lis a sestra se rychle omlouvala: „Prý s vámi musí nutně ještě chvíličku mluvit.“

„O co jde?“ optal jsem se možná zbytečně odměřeně a představil si, jak Lis trhám nad hlavou papír, který mi před pár minutami přinesla, škubu jej na kousíčky a nechávám útržky padat na její hlavu

jako husté sněžení, které jí nejdříve vytvoří na hlavě bílou čepici, a ta potom ve slunci rychle roztává. Potůčky vody jí následně stékají po spáncích a po čele, rozpouštějí řasenku a oční stíny, až její tvář vypadá jako strašidlo o Halloweenu.

„Já jenom, kdybyste potřeboval... prostě mám kolegu, který má na klinice k dispozici flotační tank.“

„Pojďte ještě na chvíli dál, prosím,“ usmál jsem se omluvně, abych odčinil svoji odměřenost. Svoje představy Halloweenu v jejím obličejí jsem odčiňovat nemusel, ty byly bezpečně ukryté ve svobodném prostoru mého nitra, kde jsem si mohl představovat podle libosti kdeco.

Nic teď nebylo důležitější než dokonale a do hloubky promyslet postup, kterým bych Galovi Irvingovi konečně mohl pomoci od devastujících nočních běsů.

Flotační tank mne v té souvislosti začínal zajímat víc a víc.

*

Zjistil jsem od Lis vše potřebné o možnostech, jakými se lze dostat k jejímu kolegovi s flotačním tankem, a slíbil jí, že jak jen to bude nejdříve možné, domluvíme se na termínu, kdy probereme moji „kauzu“.

Jakmile odešla, vytřukal jsem na mobilu číslo Arthura Perrona, svého spolužáka z univerzitních studií, dnes vědce a člena seriózní renomované *Society for Psychological Research* (Společnosti pro psychický výzkum), což je britská společnost zabývající se vědeckým bádáním v oblasti psychotronických jevů neboli psychotroniky.

Společnost založil v roce 1882 irský fyzik W. F. Barrett a já jsem už za dob svých studií s velkým zájmem četl dostupné archivované výtisky zpravodaje této společnosti, které vycházely pod názvem *Proceedings of Psychological Research*.

Tehdy jsem hltal především články cambridgeského profesora Henryho Sidgwicka, jednoho z představitelů společnosti podporujícího vědecké zkoumání paranormálních jevů. Vlastně po příkladu britské společnosti vznikla v roce 1885 *American Society for Psychological Research* (Americká společnost pro psychický výzkum).

Prezidenty *Society for Psychical Research* byli mimo jiné i tři nositelé Nobelovy ceny a já jsem byl přesvědčen, že profesor Arthur Perron jednou Nobelovu cenu obdrží také.

„Bože můj, Rone, jsi to opravdu ty?“ podivil se, protože jsme spolu snad dvacet let nehovořili.

„Ano, opravdu já.“

„Co pro tebe můžu udělat?“

„Spíš se zeptej, co pro tebe můžu udělat já.“

„Tak co pro mne můžeš udělat ty?“

„Můžu tě zasvětit do příběhu nebo spíš problematiky, která se vyvíjí zdravému rozumu. Přesně něco pro SPR.“

Arthur Perron se na okamžik odmlčel a já jsem si toho dobře povšiml.

„A o co konkrétně jde?“

„Vím, že vám volají a píší všelijací šarlatáni a podvodníci, ale tohle je úplně jiná věc...“

„To říkají všichni,“ neudržel se Arthur, „ale tím se tě nechci nijak dotknout.“

„No, prostě mám klienta, kterého si nedokážeš ani v nejdivočejších snech představit. Naprosto ojedinělý a specifický případ, kvůli kterému jsem nechal stranou všechny své ostatní pacienty a zabývám se pouze jím.“

„Konkrétně v čem je ten případ specifický?“

„To nejde po telefonu – jestli máš zájem, můžeme se sejít a řeknu ti víc. Ale jedno je jisté, nikdy dříve ses s ničím podobným nemohl setkat. Jde mi o to, že já jsem praktik a ty teoretik, a možná když dáme hlavy dohromady, tak s tím pohneme. A všechnu slávu přenechám tobě, když si poradíme.“

„Jako myslíš, že mi to přinese slávu? A co za to, žijeme přece v pragmatické společnosti.“

„Jenom maličkost. Sedla mi za krk komora a chce mi sebrat licenci...“

„A táááák,“ rozesmál se Arthur. „Takže mě chceš uplatit. Položíš mi k nohám zajímavou záležitost a já jako satisfakci ztratím slovo u Myerse, který předsedá komoře, jo?“

„Ne. I když, možná jo. Vyobcování z uzavřené party psychologů by mě zrovna nepotěšilo. Víš, on ten případ je opravdu mimořádný, a když se ke mně přidáš, zaručuju ti, že jsi ještě nikdy nic podobného nemohl vidět a zkoumat. Ale není to nějaký klinický pokus. Jde o chlapce, jehož schopnosti se prostě vymykají zdravému lidskému rozumu, ale ten kluk má i jistý problém.“

„Nejdřív mi pověz, koho komora pověřila zkoumáním té tvé záležitosti. Mají pár čmuchacích psů, kteří napíší podrobnou analýzu svěřeného případu, a podle té pak komora rozhoduje.“

„Nějaká Lis Culpová, po telefonu byla milá a příjemná, v reálu docela taky, řekl bych hezká a chytrá...“

„Lis?“ podivil se Perron. „Tak to máš proti sobě zatraceně bojovné plemeno, ostatní honící psi jsou proti ní jenom domácí mazlíčci. Lis, kamaráde, ta svoji kořist drží a nepustí, i kdyby se čerti ženili. Na tu si musíš dát bacha.“

„No, zase až tak nebezpečně nevypadala. Přišla mi docela...“

„Nedej na dojmy. Lis vystudovala práva, psychologii a management, už to svědčí o její inteligenci. Navíc je docela sexy, že jo, a tím svoji kořist vždycky obalamutí. Vypadá jako neškodná dáma, ale je tvrdá jako žula a navíc bezcitná, absolutně bezcitná a studená.“

„Emoce v ní rozhodně jsou,“ namítl jsem.

„Záleží na tom jaké. Jak říkám, buď opatrný a svěřuj se jí co nejméně. Jinak přibudeš do vitríny mezi její trofeje.“

„Jak to myslíš?“

„Přesně jak to říkám. Každého, na koho ji komora poslala, dostala. Na všech našla pokaždé dost špíny, aby je mohla komora exemplárně potrestat. Ostatně, kdo z nás by neměl nějaká slabá místa, že, akorát se s nimi nechlubíme.“

„Moc jsi mě neuklidnil, ale co, nějak si s ní budu muset poradit.“

„Jaký problém má chlapec, o kterém ses před chvílí zmínil?“

„Problém s otcem.“

„Kolik je tomu klukovi let?“

„Třináct.“

„V tom věku mají problémy s otcí skoro všichni.“

„No jo, ale jeho otec umřel před třemi a půl tisíci lety.“

Arthur se zase na chvíli odmlčel a pak pomalu řekl:

„A nejsi zrovna někde na večírku a neprolíváš si hrdlo nějakou silnou whisky?“

„Ani náhodou.“

„A ani si ze mě nedělalš srandu nebo nenatáčíš nějaký pořad typu napal bližního svého?“

„Ani náhodou, mluvím smrtelně vážně.“

Arthur se zase odmlčel a chvíli byl v telefonu slyšet jenom jeho dech.

„Něco mi říká, že jsi mě oslovil proto, abych nakonec dostal od komory kopanec do zadku společně s tebou, nemám pravdu?“

„Komora mi může být v této souvislosti ukradená. Stejně v jejím čele sedí kariéristi, ti opravdoví odborníci mají dost práce jinde. Ale, Arthure, já tě fakt potřebuju. A zaručuju ti, že neprohloupíš.“

„Kdy a kde?“

„Zítra v deset v mojí ordinaci, vyhovuje?“

„Ne. Můžu až ve dvě a nevím, kde máš ordinaci.“

„Tak tedy dobře, zítra ve dvě.“

Nadiktoval jsem mu adresu ordinace a zavolaal Reyně, aby s Arthurem počítala. Nebylo úplně pravdou, že jsem kvůli Galovi nechal stranou všechny pacienty. Jenom jsem výrazně zredukoval jejich počet.

„To jako k nám fakt přijde Arthur Perron? Fakt ten Perron co, co...?“ zeptala se mě Reyna užasle.

V jejích očích byl profesor někým zcela nedosažitelným. Většina lidí ho totiž znala jenom z novin a odborně laděných pořadů v televizi, měl pověst špičkového vědce a celosvětově uznávané vědecké autority. Celebrity, která jako by nebyla z masa a kostí.

„Jo, přesně ten. Je to můj spolužák z univerzity.“

„A proč přijde?“ zeptala se.

„Úplně zblblnul. Potřebuje psychologa,“ napadla mě docela hloupá replika a nahlas jsem se svému vtipu rozesmál.

„No to mě podrž,“ povzdechla Reyna užasle.

Vzala má slova vážně.

Seděl jsem u lůžka Gala Irvinga.

Na svých téměř třináct let vypadal fyzicky mnohem starší, klidně bych mu mohl hádat osmnáct, a to nemluvím o tom, že mentálně převyšoval úplně všechny lidi, které jsem znal, a to bez ohledu na jejich věk.

Jeho matka Eva Irvingová mi důvěřovala, ale byla obezřetná. Ztrácela se v obavách o svého syna, neboť způsob, jakým se dostal na svět, byl pozoruhodný a jedinečný.

Cítila, že Gal potřebuje pomoc, kterou mu sama nemohla poskytnout, a tak prožívala bolestný vnitřní svár, kdy svůj mateřský cit musela překonávat racionálními úvahami a rozhodnutími.

Tíhy zodpovědnosti se nijak nezřikala, naopak, nicméně její část přenesla na mne, na psychologa, kterého si její syn vybral mezi tisíci jiných. Očekával ode mne pomoc od nočních běsů a současně předpokládal, že mu osvětlím místo ve světě, do kterého se narodil.

Jeho důvěra mě zavazovala. Pomohl jsem za svého života mnoha lidem, Galova duše však byla tolik jiná, záhadná, podivuhodná a vymykající se z norem, že psychologie jako věda o duši nenacházela v jejím případě téměř žádnou teoretickou oporu.

Můj přístup ke Galovi tak ztrácel na vědeckosti a stával se laickým, protože nikdo přede mnou nic podobného Galově myslí dosud nezkoumal a já jsem se musel pohybovat na tenkém ledě pokusu a omylu.

A to nemluvím o Galově mimořádné introspekci, tedy jeho schopnosti pozorovat své vlastní psychické prožitky, které ho na jedné straně činily neobyčejně silným a moudrým, na straně druhé u něho vyvolávaly silné noční běsy, které ho vnitřně rozvracely a působily mu velké utrpení.

Galovy *pavor nocturnus* však jenom zčásti odpovídaly tomu, s čím se u pacientů setkáváme. Obvykle jde jenom o dočasnou poruchu nervového systému, u Gala se ovšem nemoc progresivně zhoršovala, neklid přerůstal ve stavy extrémního nočního děsu a paniky spojené s intenzivním křikem, pocením, gestikulací a sebepoškozováním.

Každý z nás si občas díky fantazii a imaginaci kouzlí ve své myslí, hraje si se sny a přeludy, jenomže přelud se stal v případě Gala Irvinga skutečností. Rozpojil jeho pudy do podvojnosti a vyvolal citovou patologii, která se projevovala velice nebezpečně.

Znovu, snad už po tisíci, jsem si vybavil tu ohromující chvíli, kdy jsme za pomoci nejmodernější techniky vyhotovili podle staré rytiny holografický obraz Galova otce, tedy člověka, který zemřel před třemi a půl tisíci lety, ale své sperma dokázal zakonzervovat tak umně, že ho docent Gorman mohl použít v současnosti a díky němu se Gal po umělém oplodnění narodil z těla Evy Irvingové do současného světa.

A znovu mi na čele vyrazily krůpěje potu, když jsem si vzpomněl, jak Gal tajně vklouzl do projekční místnosti, kde jsme podobu jeho otce rekonstruovali a holograficky promítali, a k našemu úžasu dokázal jakýmsi neznámým způsobem sytit otcův obraz energií, která ho pozměnila na cosi připomínající skutečný život, na opravdového živého člověka... Byl to, k sakru, jenom obraz, nic víc, ale co všechno způsobil! Rozhodně ne spásu. Naopak, všechno ještě více zkomplikoval.

Jako by se Gal snažil z prostého světelného holografického obrazu vytvořit to, o čem jsem hovořil nedávno na přednášce na Kolumbijské univerzitě – biorobota, humanorobota, nevím, jak přesně nazvat monstrum nesoucí implantovanou duši zemřelého člověka, tedy zemřelého biologicky, abych byl přesnější.

Dá se ovšem do nemateriálního trojrozměrného obrazu – hologramu – nějakým způsobem nahrát lidské vědomí? Gal takovou ambici rozhodně měl, ať už byla reálná, nebo ne.

Nezakotvenost Galova otce v našem světě a v našem čase na Gala působila mnohem více, než bych očekával.

Samozřejmě, ve skutečnosti jsem tehdy vlastně neočekával vůbec nic, Gal neměl na holografické projekci svého otce vůbec být, ale navzdory našemu přání se tam dostal a to se nemělo stát.

Pořád jsem viděl, jak se díval svému otci, nebo spíše jeho obrazu, upřeně do očí, a otec stejně pronikavě hleděl do očí Galovi.

Homo sapiens nemá ve své přirozenosti delší přímé pohledy z očí do očí, pokud se tak stane, má to vždy krajní opodstatnění: buď jde

o předzvěst vrcholného aktu agrese, nebo průvodní jev zamilovanosti. Pohled do očí svým způsobem nabourává integritu osobnosti a často může rozleptat sebevědomí a způsobit až trauma, pokud nejde o zamilovanost, kde člověk svoji osobnost smyslně a záměrně poddává objektu své touhy, aby zažehl v milované bytosti libidinózní vztah vedoucí ke slasti a uspokojení.

Gal byl otřesen, vlastně bych jeho stav mohl nazvat „zdravý nemocný“, a způsobil jsem to já. Byl jsem ve své fascinaci, s kterou jsem zcela pasivně při holografické projekci pozoroval obraz Galova otce Gauloea syčený Galovou energií, ochromen, přitom mi mělo včas dojít, že bych měl zajistit distanci otce a syna a udržet mezi nimi odstup. A to i přesto, že šlo o setkání živé bytosti a neživého obrazu, třeba trojrozměrného.

Neudělal jsem nic a ponechal události spontánní průběh a jenom sledoval až magnetickou přitažlivost mezi otcem a synem bez ohledu na propast času, která je rozdělovala.

Oba byli obklopeni charizmatickou aurou, tedy silně nabitým energetickým obalem, a oba působili pevně a mocně, přestože v jejich komunikaci nebyla reciprocita – všechno, co probíhalo nad rámec holografické projekce, se dělo na popud Gala. Gauloe byl pouhou neživou vizualizací, ničím víc, a přece...

Mysteriózní dotek dlaní otce a syna, potvrzující jejich sounáležitost, jenom korunoval velkolepou sílu okamžiku.

Nedivil jsem se Galovi, že od té chvíle prožíval trauma a vnitřní konflikt, který svým způsobem naboural jeho svobodnou individualitu. Pocit vtělení do vlastního mrtvého otce by zamával s každým, natož s dospívajícím klukem, i když vypadal na pohled jako mladý muž.

Stále se potil, neklidně těkal pohledem, trásl se mu ruce, přerývaně dýchal, měl prostě celou řadu symptomů úzkosti, které odrážely neblahé a neodbytné napětí v jeho duši.

Přidržel jsem mu u úst sklenici s vodou a nabídl prášek. V zásadě jsem psychofarmaka při léčení svých pacientů odmítal, teď se mi jejich aplikace zdála nezbytnou, protože jsem jenom obtížně odhadoval, jaké nevědomé duševní děje v něm probíhaly.

Bylo třeba Gala utlumit a uspat.

Zápletka, díky níž se jeho život vymkl zákonitostem přírody, na něj dolehla v plné síle. Bezpečné sešněrování jeho mysli ve vzorcích a civilizačních algoritmech, které pod kontrolou rozumu považujeme za přirozené, puklo.

Cosí zvítězilo nad strohým logickým uspořádáním jeho života, a to cosí Gala bez jakýchkoli průtahů tvrdě a přímo zasáhlo. Rozkolísalo tím centrum jeho prožívání, tedy jeho vnitřní svět s nepřetržitým tokem psychických zážitků.

Nemohl jsem se divit, že se chlapec sesypal a jeho vnitřní duševní pochody se dostaly do zmatků bipolárních konstruktů, v nichž přestával rozlišovat, co je správné a co je špatné, co je pravdivé a co je smyšlené, co je sen a co je skutečnost...

Iracionální zážitek v jeho nitru pulzoval jako buchar bušící do stávajících pevných struktur a bořil je. Sopečná aktivita jeho vypjatých emocí mu znemožňovala uvažování, přesto zakroutil hlavou, když jsem mu nabídl prášek.

„Gale, uklidni tě. Vezmi si ho, prosím.“

Znovu zakroutil odmítavě hlavou a podíval se na mě pohledem, z kterého mrazilo.

„Je mi blbě,“ zašeptal.

Položil jsem mu ruku na čelo.

„Vím. Ale poradíme si s tím, neboj.“

„Neměl jsem tam chodit.“

„Neměl. Ale když už jsi tam byl, tak se s tím musíme vypořádat,“ snažil jsem se ho uklidňovat. „Víš, stejně bys setkání s podobou svého biologického táty jednou absolvoval. Jsi silný kluk, a tak máš virtuální dotek s ním za sebou. Nakonec, teď jsme spolu zase o kus dál, i když rozumím tomu, že tě to bolí.“

„Viděl jsem svého opravdového tátu,“ zachřčel, „nikdo na světě nemá tátu, který je tisíce let mrtvý.“

„Tvůj táta je Adam Irving,“ pokusil jsem se o úsměv, „a je to dobrý táta, navíc z masa a kostí a žije ve stejné době jako ty.“

„Člověk se rodí z člověka,“ zašeptal, „Adam je můj táta a tak ho i беру, ale ten člověk, z kterého jsem se narodil, je Gauloe, a ten žil hrozně dávno, tak dávno, že si to nejde ani představit.“

„Příroda má svůj řád, Gale,“ naklonil jsem se k němu, „a kdyby to neumožnila, nikdy by ses nemohl narodit do dnešní doby. Jestli ses narodil, není to v rozporu s ní, ale je to potvrzením jejích neobyčejných možností, i když jí museli chytrí lidé trochu pomoci.“

Nakrčil nos a řekl jízlivým hlasem, který jsem od něho ještě neslyšel: „Jo, jednou lidi znovu ožíví mamuty a možná dinosaury. Myslíš, že o to budou mamuti a dinosauri stát?“

Pochopil jsem, kam míří, a pokrčil rameny: „Život je tak cenná a krásná věc, že stojí za to žít i přesto, že nám někdy není do zpěvu ani do smíchu. Kdybych se mohl narodit za tisíc let, určitě bych to bral.“

Pozvedl oči a sevřel ruku v pěst: „Já bych se chtěl zase narodit o tři a půl tisíce let dříve než teď a poznat svého biologického tátu, rodinu, v které žil, zajímalo by mě, jak se bydlelo, jedlo, jaké vztahy byly mezi lidmi, jak vypadali moji bráchové a moje sestry, chápeš?“

„Ano,“ odpověděl jsem bez zaváhání. „Ale máš tady současnou opravdovou biologickou mámu...“

„A o to je všechno zamotanější,“ mávl rukou.

„A máš taky sestru Loe, která je na tom stejně jako ty, Gale, patříte do tohoto světa, oba, současní lidé vás mají rádi, opravdu patříte sem, věř mi. Tvůj biologický táta patřil do jiného světa, ale vy patříte do místa a doby tady a dnes.“

„Všecky experimenty jsou na hovno!“ zakroutil hlavou.

Pouštěl jsem se na tenký led, když jsem mu znovu jeho otce připomínal, ale nechtěl jsem, aby ho ze své myslí vytěsnil.

Ono by nějaké absolutní vytěsnění ani nebylo možné, šlo by pouze o traumatizující trvale frustrující potlačení, které by působilo jeho psychice dlouhodobé škody.

„Být tebou, vezmu si prášek. Zklidní tě, myšlenky nebudou tolik bolet, Gale.“

„Tak jo,“ přikývl najednou. „Dejte to sem.“

Natáhl ruku. Nemohl jsem si nevšimnout červeného znaménka vyjímajícího se uprostřed jeho dlaně. Položil jsem přímo na to znaménko prášek a pobídl Gala co nejoptimističtějším hlasem: „Pořádně zapít! Až se vyspíš, bude ti líp.“

Vložil si prášek do úst, pak si hltнул vody a polkl. Ještě chvíli mžoural a pak se mu začala klížit víčka.

Přesto ještě ke mně natáhl ruku. Pevně jsem mu ji stiskl. Držel se jako klíště, i když jsem stisk povolil. Nechtěl mě pustit, potřeboval se o někoho opřít.

Ještě dříve, než ho lék přemohl, skoro neslyšně zašeptal: „Co kdybychom zajeli tam, kde mého tátu našli, Rone. Třeba by...“

Nestihl doříct myšlenku a usnul.

Zavolal jsem manželku.

„Tess, nehni se od něj, prosím. Zaběhnu za Smollerem, mohl by mi pomoci. Bojím se, že jsem Galovi opravdu ublížil. Na tom ztraceném promítání neměl být, měl jsem si všechno líp ohlídat. Moc brzo viděl svého skutečného tátu, sebralo ho to.“

„Nic se neděje jenom tak, všechno má svoji příčinu a svůj důvod. Asi se to mělo stát. Přece neviděl svého skutečného tátu, ale jenom jeho obraz,“ oponovala mi.

„Ne, tak to jenom vypadá. On s tím obrazem začal komunikovat a ona ta komunikace opravdu jakýmsi podivným způsobem zafungovala. Deterministicky vzato, nic se neděje jenom tak, máš pravdu, nejsou náhody bez příčiny. Jevy kolem nás jsou zákonité a jsou odrazem vztahů mezi tím, co předchází, a tím, co následuje. No, a právě zdánlivé postavení Gala mimo kauzalitu a mimo deterministickou logiku je jednou z hlavních příčin jeho psychických problémů. Alespoň se tak domnívám.“

„Nefilozofuj zase. Už víš, co s tím uděláš?“

„Zatím ne,“ pokrčil jsem rameny. „Jenom pořád přemýšlím nad tím, co mi vnuknul profesor Tyson, prostě že naše lineární vnímání času je chybné, že čas má ve skutečnosti průběh cyklický. To je odlišnost, která má zásadní význam, víš?“

„A jak ti s tím má pomoci feťák Smoller?“

„Peter Smoller je jeden z nejlepších psychologů a psychiatrů ve Státech, na to nezapomeň. A není feťák, jenom experimentuje s psychotropními látkami, má věci pod kontrolou.“

„Tak o tom upřímně pochybuju,“ zakroutila nesouhlasně hlavou. „Pořád je sjetej, a netvrď mi, že ne.“

„Některé experimenty zkouší přímo sám na sobě,“ položil jsem jí ruku na rameno, „a občas je sjetý, máš pravdu.“

„Pokud vím, sebrali mu licenci,“ nedala se.

„Tu mi možná seberou také,“ ulítló mi z pusy.

„Jestli si někdy vezmeš nějaké svinstvo, popadnu děti a okamžitě tě i s nimi opustím, Rone,“ pronesla výhružně.

Pozvedl jsem nechápavě obočí: „Co blbneš, Tess, nikdy bych si žádnou drogu nevzal. Jestli mi někdy někdo sebere licenci, pak ne za drogy, ale za to, že něco u některého pacienta vážně podělám.“

„A to hrozí?“ zeptala se překvapeně.

„Co já vím,“ povzdechl jsem si, „genetický a socializační podtext každé osobnosti je tak složitý, že sto psychologů může mít na jednu určitou osobnost a její poruchy sto odlišných názorů. A všechny navíc můžou být mimo. Hranice poznání v psychologii jsou v neznámu, a třeba zrovna s Galem je můžu překročit a nějakým špatným šlápnutím přitáhnout pozornost...“

„Neděs mě,“ řekla výhružně.

„My psychologové předpokládáme, že podstatou duševního života každé osobnosti je určitá míra stálosti a uspořádanosti, řekněme pravidelnosti v jejím prožívání a chování, jestliže jsou podmínky uvnitř jejího těla i mimo tělo jakž takž stálé,“ snažil jsem se o vysvětlení. „A tady se nám Gal trochu vymyká, jak víš, v tom je to nebezpečí. Prostě mě nemusí kolegové plně pochopit, pokud nepochopí nestálost a neuspořádanost Galova prožívání a chování. Rozumíš mi, Tess?“

*

Znovu jsem zabušil na dveře, ale nikdo neotvíral. A přece jsem byl šestým smyslem přesvědčován, že nemám odcházet. Peter Smoller musel být doma.

Nejsem typem vlezlého člověka, činilo mi potíže neodbytně klepat na dveře bytu, zvláště když jeho obyvatel neotvíral, jenomže já jsem s ním prostě nutně zrovna teď potřeboval mluvit! Událost, kterou jsme spolu zažili, byla natolik ohromující a fascinující, že... Byl přece u promítání Galova otce také a všechno viděl a zažil stejně jako já. Musel mít názor a já jsem ho chtěl slyšet.

Smollerovy názory a náhledy na věci kolem byly neortodoxní, a právě proto byly pro mne velice cenné.

Pohledem jsem na okamžik sklouzl dolů k podlaze a bezděky zahlédl kousek počmáraného papíru ležící na zemi přímo u mých nohou.

Zvedl jsem ho z podlahy a přečetl pár slov napsaných nevzhledným písmem:

JESTLI NEJSEM TADY, TAK JSEM NĚKDE JINDE. NEMŮŽU BÝT VŠUDE. P. SMOLLER

Typický Peter, napadlo mě. Sedí doma na zadku a žije si ve svém světě plném zdánlivé harmonie, které rozumí jenom on sám. Ostatní lidi od sebe odhání. Svět hází za hlavu. Pozér. Chytrý, vzdělaný a inteligentní pozér, který si teď ze mne dělá legraci.

Jednu dobu jej senzacechtivý tisk málem zničil, protože po něm jako po předním psychologovi, orientujícím se na toxikologii, chtěl odborná vyjádření skoro ke všem větším událostem, které se v drogové souvislosti v USA objevily.

Vyšlo při tom najevo, že sám Smoller se s některými drogami zapletl, nicméně já jsem nad veškerou pochybnost věděl, že jenom jako zvědavý učenec sám na sobě ověřoval jejich účinky. O nějaké závislosti nemohlo být v jeho případě řeči.

Byl jsem u něj častým hostem a vždy mne fascinovalo, že stěny celého svého bytu měl obloženy tlustými svazky odborných knih a vlastním poznámkovým aparátem napsaným na všem možném, počínaje papíry zamaštěnými od salámu a konče hlavičkovými papíry univerzitní knihovny, které odcizil v regále knihovnice.

Všichni ho považovali za podivína a zanedbaného zhýralce, já jsem ovšem dobře věděl, že je to opravdu zapálený a zvědavý badatel a jedna z největších světových kapacit specializujících se na psychologické a psychiatrické záležitosti, které mne teď mimořádně zajímaly.

Neotesaný a prisprostlý byl, to je pravda, ale každý máme svá specifika, o tom bych jako psycholog mohl vyprávět dlouhé hodiny.

Kdybych se měl na Petera podívat ne jako kamarád, ale jako psycholog, zřejmě bych u něho diagnostikoval rozvíjející se schizoidní poruchu osobnosti – měl sklony k samotářství, byl uzavřený a strnil se kontaktů s jinými lidmi. Žil prostě ve svém světě, stále více odtrženém od objektivní reality, a vytvářel si svoji vlastní indivi-

duální realitu, ve které se cítil spokojeně. Současně se schizoidní poruchou osobnosti u něho byla patrná i plíživě akcelerující disociální porucha osobnosti. Byl stále lhostejnější a odmítavější k dodržování společenských norem a pravidel. Jiní lidé jej přestávali zajímat, nudila ho jejich šedivost a stádovost, unifikace jejich života, společenské konvence...

Svoji genialitu si tak Peter jako stárnoucí muž pěstoval vlastně už jenom sám pro sebe a bylo těžké přimět jej, aby ze své ulity vylezl. A aby se pro něco nadchnul? To byl nadlidský úkol.

Přes to všechno jsem měl Petera rád, vážil jsem si ho, respektoval i obdivoval a byl ochoten snášet jeho výstřední chování a jednání. Jako psycholog byl opravdu geniální a jako člověk neopakovatelný. Byl jsem si jist, že Galovy schopnosti byly právě tím, co jej zaujalo. Myslím, že slovo *zaujalo* je příliš slabý výraz, nedokonale vyjadřující to, co skutečně cítil.

Galovy schopnosti jej ohromovaly stejně jako mě, a Galovy psychické problémy jej stejně jako mě i trápily.

Oba jsme chtěli Galovi pomoci a oba jsme tápali. Gal Irving byl natolik zvláštní osobností, jeho genezí počínaje a schopnostmi konče, až nám to bralo dech.

Vytáhl jsem propisku a napsal na zadní stranu Peterova papírku:

JSI VŽDYCKY JINDE, NEŽ MÁŠ BÝT. POTŘEBUJU TĚ TADY! ZAVOLEJ MI. RON TAYLOR

Pak jsem papírek strčil škvírou pod dveřmi zpátky do Peterova bytu.

Sjel jsem výtahem do přízemí a ještě dříve, než jsem opustil budovu, rozdrněl se mi v kapse mobil. Ani jsem se nemusel dívat na displej.

„Tak hele, můj milej, já sem vždycky přesně tam, kde mám bejt. Čumím tady ve dveřích a ty nikde, přitom bys měl bejt tady. Aby bylo jasno...“

„Jdu nahoru,“ nenechal jsem ho domluvit. „Máme toho hodně k diskuzi. Tušil jsem, že jsi zalezlý ve své noře. Jako jezevec.“

„Tak pojď,“ povzdechl teatrálně.

Zpátky k Peterovu bytu jsem došel pomalu. Mozek mi přehrával nedávné události při holografické projekci Galova otce a zabýval se více přemýšlením o Galovi a jeho otci než popoháněním svalů.

„Nemůžeš zazvonit, Rone? Slušný lidi zvoněj a pak počkaj, až jim někdo vtevře,“ přivítal mě.

„Zvonil jsem a klepal, a dlouho,“ řekl jsem omluvně.

„A to právě byla vobrovská chyba. To bušení na dveře se mi nelíbilo. Přece nebudu votvírat někomu, kdo mi buší do laku na dveřích jako smyslů zbavenej primitiv, že jo.“

„Nechme toho. Můžu dál?“

„Já nevím.“

„Jak nevíš?“

„No, zatím jsme se domluvili, že přijdeš akorát nahoru, ne že se mi budeš cpát dovnitř.“

„Nech toho,“ mávl jsem rukou.

„Tak počkej, zeptám se starý, jestli můžeš dál.“

„Žádnou starou ani mladou nemáš,“ usmál jsem se.

„No tak to je vo to horší. Budu to muset rozhodnout sám, že jo.“

„Mám jít pryč?“ přijal jsem jeho hru.

„Kam bys chodil, pojď dál,“ zabručel.

Sedli jsme si do kuchyně, což bylo jediné místo, kde něco neleželo nebo kde se něco neválelo. Jinak byl v celém jeho bytě neuvěřitelný binec.

„Máš tu nehorázný nepořádek, Petere,“ povzdechl jsem.

„Mám tu útulno. Lepší mít útulnej bordel než studenej sanitární vydezinfikovanéj pořádek, ve kterým se člověk cítí jako vetřelec. Pořádek smrdí, Rone, kdežto bordel voní, to si dobře pamatuj.“

„Chci s tebou probrat projekci Galova otce,“ neotálel jsem zbytečnými řečmi.

„To je mi jasný, přece nebudem spolu řešit zkurvenou zahraniční politiku, že jo.“

„Řekni mi, ale bez zbytečných řečí kolem, co si o tom myslíš.“

„Vony mezilidský vztahy, a rodinný zvlášť, jsou někdy pořádně zamotaný, Rone. A když je taťka vo třiapůltisíce let starší než jeho synek, jsou ještě zamotanější, vo tom žádná. Kdyby Gauloe svý sperma vzal s sebou do hrobu, mohli sme mít dneska voba volnej

a klidnej večer, že jo, voblažit ňákou kost nebo si jenom tak v poklidu klinbat u televize.“

„Jo. Ale zkus bliž k věci.“

„Ale to je k věci, sakra. Podívej – co je jasný, to je jasný. Tatík vystřík sperma kdysi před pár tisíci lety do vymakaný ledničky, ňákej maník ledničku za pár tisíc let našel a stará Irvingová šoupla to sperma s pomocí doktora do svý vagíny a za pár měsíců někde vodtud vylez malej Gal. V tom se shodnem, že jo. Jenomže von ten náš malej Gal není tak úplně vobyčejný dítě, což jeho mámu vyvádí z míry, a teď už nejenom jeho mámu, ale i nás. Dítě roste a umí věci, kerý rozum nebere. Ale současně je nemocnej a rok od roku ho ničí víc a víc zatraceně vodporný a zlý noční běsy. Neumí si s nima poradit a čeká pomoc od tebe, no a ty zase čekáš pomoc vode mě a všichni jsme tak trochu v prdeli, protože netušíme, vo co de, natož abychom tušili, co s tím. A tatíka se zeptat nemůžem, ani si ho nemůžem vyčihnout, jestli mladej něco po něm nezdědil, von se tatík už asi trochu rozsypal, že jo. Tipnul bych, že z jeho kostí zůstal akorát prach, písek nebo nějakěj zasranej tuhej šutr, a jak víme, vony ty písky a šutry nepromluví a nepromluví, i kdybys je přemlouval, jak dlouho chceš...“

„Jako analýza situace to není špatné. Pokračuj,“ vybědl jsem ho.

„Klukovi je za pár dní třináct, co si přečte, to si pamatuje. Má nejenom pamatováka, ale i skvělou intuici a do nebes čníci inteligenci, dokonce vo fous, asi tak stokrát větší, než mám já. Vládne energií tak, až se tomu nechce věřit. A my v těch našich současnejch palicích nemůžem pochopit, jak někerej věci dělá, čumíme jak vejři a myslíme si, že jeho vyvedenej tatík mu nějak přes dědičnost nahrál takovej nějakěj svůj vosobní profil do mozečku jako do flash disku a vono se to v něm ňák začlo v souvislosti s pubertou mlátit a má v hlavě sebe i svýho tátu, což nemůže fungovat, to dá rozum, že jo. Dva v jednom může bejt u šampónů nebo u telefonů, ale těžko v hlavách lidí. Schízu u lidí sice známe, ale u Gala je to něco úplně jinýho. A tebe zajímá, jak z toho ven.“

„Hm,“ přikývl jsem.

„Taky si myslíme, že se to nějak potentilo a zbabralo už na začátku, že tatík Gauloe nechtěl použít sperma tak, jak jsme to udělali

my, hloupé trouby na pomezí dvacátýho a jednadvacátýho století, ale že se to mělo udělat nějak jinak. Vona se holt ta lednička našla brzo a my sme eště moc primitivní hejskové na to, aby, no prostě, aby se díky našemu fištrónu vynořil v daleké budoucnosti von sám. Myslím tatík. Otec skrze svého syna, jak to udělal i Hospodin, jestli se nemejlím, a zblblnul tím lidstvo už na dobrejch dva tisíce let. Ale tenhle Gauloe nebyl žádněj iluzorní bůh, byl to chlap stejnej jako ty nebo já, akorát možná kapánek chytřejší. A protože se lednička s jeho spermatem fakt našla moc brzo a holt po světě lítaj ještě pořád blbci, a von tak trochu počítal i s tím, že jeho zlatou schránku nějaký blbci vobjevěj dřív, než budou mít v makovicích trochu víc rozumu, měl i záložní verzi, jak nakouknout z minulosti do našeho moderního světa, vzal to voklikou a díky ní teď sedí v hlavě toho malýho Gala a čeká, až ho z ní vysekáme a dostanem ven. A jestli nebudem dost rychlí, tak se z toho synek zblázní a taťka s ním. V jedný hlavě se znehodnotí a podělaj dvě chytrý vědomí, kerý sou zatím nacpaný v jedný flákotě mozkový hmoty. Táta i syn v jedný hlavě a voba paličatí, chytří, pozoruhodní a nepochopitelně schopní.“

„Jo.“

„Zkoušels s Galem reinkarnační regresi a zjistil jsi, že v kerýchsi minulých životech kluka se děly podivný věci a že to, co umí teď, uměl už kdysi, a dokonce ještě líp, že za ním táhly davy, že taková zatracená nit mezi řetězem jeho životů vede hluboko do podivných dob a společností. No a vo tý holografii snad jenom jedno – tatíka jsme dokázali reinkarnovat jako vobraz, nic víc, ale jeho synek s tím vobrazem začal manipulovat a zdá se, že tudy by mohla víst cesta dál. A tím jsem vyčerpal celej případ tak nějak vod začátku až do teď. Chtěl jsi to shrnout takhle?“

„Víš, co mi nesedí?“ položil jsem hned řečnickou otázku, aniž bych odpověděl na tu jeho.

„Tak nějak všechno nesedí, vid’?“ pokrčil rameny.

„Myslíš? Mně se mozaika pomalu začíná skládat dohromady. Přes bílá místa vidím řadu skutečností, které jsou pozoruhodné a s nimiž se dá pracovat.“

„Vážně, Rone? Taky mám nějaké myšlenky a nápady,“ změnil na jednu způsob řeči a z obhroublého chlapíka se stal střízlivě uvaž-

jícím vědcem, jak ho znaly tisíce věhlasných odborníků z konferencí na celém světě. „V první řadě zapomeňme na haló efekt, kdy hoča hodnotíme pod vlivem toho, čím nás ohromuje,“ pokračoval. „Naše soudy směřují pod vlivem haló efektu k logickým chybám a zkresleným závěrům. Podléháme předsudkům a navíc nás mate jeho otec, který jakoby číhá v pozadí. Ale hoča a otce musíme rozdělit, nebrat je jako dva v jednom, protože tím snižujeme reliabilitu, tedy správnost a čistotu našeho pozorování. Navíc všechno, co u chlapce pozorujeme, simplifikačně zjednodušujeme, a pak to, co máme možnost vidět, není ve skutečnosti to samé, co bychom vidět měli. Myslím, že pod fascinací nezvyklým jevem nám uniká jeho podstata. Galovy efekty v zásadě podle mého mínění maskují svým vyzněním to, co je v nich skryto. Měli bychom změnit pozorovací techniku i okolnosti pozorování a vyhnout se subjektivním pocitům a závěrům.“

„Jenomže co je opravdu objektivní a nezávislé, Petere?“ zeptal jsem se. „Jenom si vzpomeň na Kladivo na čarodějnice, které jako návod pro inkvizitory sepsali v roce 1486 dva němečtí dominikáni, aniž tušili, co svým dílem, z jejich pohledu v zásadě dobře myšleným, spustí. Zdánlivě logické soudy v jejich vidění světa byly totálně nesprávné. Ani mlčení obviněných na mučidlech nebylo bráno jako důkaz nevinny, protože mučení lze vydržet jen s pomocí ďábla, tvrdilo se, a když se někdo k čarodějnictví přizná i bez mučení, stejně ho dejte na mučidla, doporučovali, protože i když už vyznal svůj zločin, je přesto třeba vědět všechno a teprve pak může být provinilec souzen podle skutečného rozsahu svých provinění. Chci tím naznačit, že Gal je teď kvůli svým nočním běsům na mučidlech, a pokud mu z nich neumožníme útěk, brzo se mu změní osobnost. Mluvíš o mezilidských vztazích, ale nejdřív bychom měli rozplést vztahy mezi magií, psychologií a náboženstvím. Tam někde vidím počátek...“

„Počkej, počkej,“ přerušil mne. „Rone, řekni mi upřímně, co si myslíš o téhle otázce: Má dav duši?“

„Jistě,“ neváhal jsem s odpovědí. „Dav příliš neuvažuje, podléhá pohnutkám k činům, je egoistický a vrhá se po ideích, s kterými se rychle ztotožňuje. Stačí jeden silný manipulátor a ten vdechne davu duši, jakou chce. Jakmile si dav uvědomí svoji sílu, začne se přetvá-

řet ze souboru jedinců v jednodušším masu, u které už jde identifikovat duše. Duše davu. Takový dav se sjednotí a po dobu, po kterou s ním manipulátor manipuluje, má i manipulovanou duši. A sílu. Tu především. Pak může diktovat všem ostatním. Jedinec je proti davu v podstatě bezmocný, pokud se s ním neztotožní, nebo pokud dav nezmanipuluje ve svůj prospěch. Kam tím směřuješ?“

Peter se chvíli zamyslel a pak potichu řekl: „Jsi lepší psycholog než já, Rone. Jenom uvažuji o tom, co nám uteklo. Říkal jsi mi, že Gala fascinují davy, že je ve svých reinkarnacích s chutí manipuloval a ovládal. Proč?“

„Třeba proto, že davy nám dávají pocit síly, máme-li je pod kontrolou.“

„Třeba,“ přikývl. „Ale také třeba proto, že davy mají pouze ničivou moc. Přináší zmatky a předznamenávají období nestability. Ztotožní se s ideami, pro které se nadchnou, ale které nejsou nikdy schopny úplně splnit. Jejich neplnění je za čas rozloží. Vždycky v historii, když se davy chopily moci, jejich slepá síla nejdříve smetla řád a pak nastolila chvilkovou anarchii, z které se nakonec vyloupil nový, lepší nebo horší, řád. Přesto se slepá síla davů dá považovat za hybatele dějin.“

„Chceš mi naznačit, že Gal rád manipuluje davy proto, že má v sobě touhu hýbat dějinami?“

„Třeba. Jestliže byl jeho otcem dávný panovník, mohlo by to naznačovat, že zmíněná touha je součástí dědičných dispozic. Vzbouřenci, revolucionáři, vojáci. Cokoli se uspořádá do davu se silným vůdcem, získá obrovskou destruktivní moc, která je opojná. Panovník, předseda vlády, prezident, šéf parlamentu, armádní generál, nejvyšší odborář, to jsou příklady těch, kteří, pokud jsou silnými osobnostmi, mohou ze stáda svých oveček vytvořit smečku vlků.“

„A souvislost s Galovými problémy?“

„Pociťovaný a prohlubovaný nedostatek. Chce ovládat dav, ale společnost ho vyčleňuje. Nemůže naplnit svoji představu a vnitřní nutkání, kterého je plný, nedochází naplnění a vzniklá disharmonie jej ničí. Chce kolem sebe shromáždit lidi, podvědomě i vědomě pro to dělá všechno možné, ale výsledek je opačný, než zamýšlí.“

„Souhlasím. Když se Gal může předvést před masou lidí, je jako vyměněný. Sálá z něj rozhodnost a energie.“

„No a k tomu směřuje tok mých myšlenek. Zatím jsi ho zkoumal jako jedince. U reinkarnačních regresí jste spolu seděli akorát vy dva, vůbec pokaždé byl jenom s tebou nebo s několika málo lidmi. Je otázka, jestli se mohl opravdu projevit. Jako bys chtěl vyzkoušet nové auto, ale nenalil do něj benzín. Dej Galovi palivo a pak uvidíš, co v něm dřímá.“

„Už jsem na to myslel,“ přikývl jsem. „Víš, vzal jsem ho na přednášku na univerzitu a nechal ho vystoupit před vysokoškoláky. Rostl mi před očima, přetvářel atmosféru a měl tendence kriticky domýšlet tematiku, kterou jsme se zabývali. Má neustálou a neodbytnou touhu po sebezprezentaci a na svůj věk myslel i před studenty nejenom analyticky, ale především měl na všechno svůj osobitý názor. Neplácal, ale pečlivě argumentoval.“

„Dej mu palivo, dej mu dav,“ navrhl Peter. „Jenom tak poznáš, co v něm dřímá. Jestli jde jenom o výstřední egoizmus, nebo třeba skrytý despotizmus, který potřebuje opřít o svoji autoritu, a má proto nutkání tu autoritu před lidmi, ale zdůrazňuji před mnoha lidmi, projevit.“

„Souhlasím. Když je sám, je klidný, přemýšlivý, hloubavý, rozumově orientovaný, ale už na té zmíněné přednášce jsem si všimnul, že před více lidmi se stává bytostí bezděčnou, pudovou, do jisté míry divokou a nesvázanou. Se svými posluchači nesplývá, ale snaží se je šokovat a ovládnout. Do jisté míry se rozplývá jeho vědomá osobnost a své city a myšlenky naplňuje sugescí. Prostřednictvím transparence a činů pak sugeruje své myšlenky ostatním. Působí na ně slovy, představami i neuvědomělým nadšením. A lidé mu rychle podléhají, až je ovládne podle své libosti, ale ne všude, a to je zajímavé. U mnoha lidí, třeba spolužáků a učitelů ve škole, naráží. Jako by jeho schopnosti byly v určitém prostředí v interakci s některými lidmi vyraženy, jako by byl kdoví proč paralyzován. A začne se chovat oproti své povaze i oproti svým zvykům protichůdně.“

„Davy negenerují a nehromadí ani inteligenci, ani výjimečnost. Nemusí být vždycky spojením hlupáků, přesto sdružují průměrné vlastnosti a hledají a vytváří průměrnost,“ přitakal Peter. „Gal to

cítí, a proto se nechce stát součástí žádného uskupení ani davu ani školy ani třídy, protože jeho výjimečnost by tím utrpěla. Sám by se tak stal postupně průměrem. Na druhé straně každý jedinec touží být součástí nějakého sociálního uskupení, protože mu to dává sílu a taky to dovolí povolit jeho pudům a instinktům a zároveň se potlačí pocit osobní zodpovědnosti, protože dav převezme zodpovědnost jakoby na sebe. Vezmi si třeba Hitlera – inteligentní, pracovitý, asketický vizionář. Zrůdou se stal až poté, co se zbavil své zodpovědnosti a předal ji davu – zmanipulovanému národu, jemuž vsugeroval, že on sám, jako Adolf Hitler, svými činy pouze naplňuje vůli ostatních, kterou mu navíc ti ostatní svěřili. Jako by sám osobně nenesl žádnou zodpovědnost, ale pasoval se do role pouhého vykonavatele davové vůle. Tím získal neochvějně postavení, neuvěřitelnou svobodu a moc na straně jedné, jenomže na straně druhé jeho lidské přirozené psychické mechanismy byly vyraženy a získaná moc a svoboda z něj učinily pouhého otroka megalomanských představ. V závislosti na působení mocné energie, kterou ve svém národu probudil, se s nebyvalou prudkostí pustil, jako by byl stržen nějakým proudem, do činů, které jeho samého a málem i celý německý národ přivedly ke zkáze. Ovládal davy podle libosti, zdál se být jejich středobodem, a přesto stál osamocen daleko od nich. Kdyby věděl, jak dopadne, určitě by jako nějaký porotce sám sobě takovou cestu rozhodně zakázal. Dostal miliony nevinných lidí pod gilotinu a přes svoji zdánlivou nedotknutelnost jej gilotina osudu nakonec setnula také. Byl to zbabělý hrdina, nebo hrdinný zbabělec? Do poslední chvíle pevně věřil, že tvoří dějiny, že koná dobro, že naplněním své vize dokonalého světa plného dokonalých lidí dosáhne věčné slávy. A byl ochoten pro své ideje i zabít, ale možná si neuvědomil, že dav je ve své přirozenosti sice manipulovatelnou silou, ale její podstatou jsou sklony ke zlu. Dav je často zločinný už ze své podstaty i z moci, kterou nad jednotlivci získává. Dav vytváří v jedinci pocity nedotknutelnosti a jeho síla je jako droga, Rone, ale to ti přece nemusím vykládat, orientuješ se v této problematice mnohem líp než já. Spousta slabochů a blbců čeká na to, až se někde vylihně nějaký vůdce a dá dohromady dav, ve kterém se budou moci slaboši schovat a vytáhnout nad ty schopnější a chytřejší.“

„Gala bych s Hitlerem zrovna nesrovnával,“ pokýval jsem hlavou. „Přece ti nemusím připomínat, že Einstein napsal ve svém slavném článku *Warum Krieg?* (Proč válka?) pozoruhodný postřeh, zdánlivě jednoduchý, spočívající v myšlence, že lidstvo periodicky v historických intervalech v sobě probouzí kolektivní davový destrukční pud, jako by k tomu bylo predisponováno. Až se pudy ve válce vybouří, nastává zase klid. Gal v sobě nic destrukčního nemá. Nicméně řekl jsi mi přesně to, co jsem chtěl slyšet. Galova touha fascinovat, šokovat, překvapovat a ovládat davy je latentně přítomna v jeho podvědomí. Ale takových lidí běhá po světě hodně. U něj jde o cosi odlišného, jeho schopnost působit na okolí myšlenkami, slovy i činy má v sobě jiný rozměr, jinou sílu. Jako by ta jeho síla toužebně očekávala jinou, ještě větší. Její poslání přitom nezná. Touží po ní a současně se jí bojí. Ve svých nočních běsech tu sílu označuje jako monstrum, jako příšeru. Blíží se k ní a současně před ní utíká, nemůže ji ale ani blíž poznat, ani před ní utéct.“

„Fotřík,“ utrousil Peter. „Za vším stojí jeho fotřík. To je ta příšera v pozadí.“

„Myslím, že by to mohl být on. Vzpomněl jsi Hitlera. Ten si o sobě myslel, že je vyvolený, že jeho aktivita je životadárná, pomáhá, chrání, rozvíjí, zušlechťuje, potírá nedokonalé a nahrazuje ho dokonalejším, zatím však ve skutečnosti rozbíjel, zabíjel a ničil. Rozpor, kterého si jako psychotik nebyl vědom. Neuvědomoval si skutečný rozsah destrukce, kterou šířil, považoval ji jenom za nepříjemnost na cestě za naplněním ušlechtilých ideálů. I v Galovi je obrovský rozpor, a pokud si s ním neporadíme, povede u něj k nevratným organickým a duševním změnám. Hledá se a potřebuje zakotvení.“

„Našel si tebe!“ pronesl Peter vážným hlasem. „Představuješ pro něj buď tu větší sílu, kterou hledá, nebo alespoň prostředek, jak se k opoře, tedy větší pevné síle, může dostat.“

„Jo. Napadlo mě, že se mnou manipuluje. Od začátku. Reinkarnační regrese, které jsem s ním absolvoval, bere jako výpravy za poznáním, jako cestu k davům a ke droze, kterou mu davy poskytují. Podvědomě po té droze touží, nemůže si pomoci...“

Představil jsem si Hitlera, jak stával na pódiích a z výšin své manipulativní moci sledoval desetitisíce a statisíce lidí, kteří pod ním pochodovali, i piščí ženy tlačící se pod tribunami a zažívající skupinový orgazmus z pouhého pozorování a poslouchání jeho osobnosti, té osobnosti, která jim paradoxně vedle naděje a uspokojení přinášela v konečném důsledku zmar a zkázu. Proč nedokázaly její ničivé parametry odhalit? Nebo je odhalit dokázaly a o to více se cítily probuzeným a zjeveným zlem očarovány?

Hlavou mi proběhly epizody ze starých filmů, ve kterých dlouhé, nekonečné hady mužů s loučemi vzdávaly hold svému vůdci.

Co si tehdy Hitler myslel a co prožíval? Neprožívali to samé jemu podobní manipulátoři, jakými byli třeba Caesar, Attila, Hanibal, Napoleon či Kutuzov, když před sebou nechávali defilovat svá vojska, případně poražené armády protivníka?

Nepotřebovali svůj mozek zalévat drogou nasávanou z té podivně silné energie, kterou dav generují a nabízejí svým vůdcům k ochutnání, a pěstují v nich tak závislost stejnou, jako když podlehnou kokainu nebo pervitinu?

Není závislost na energii z podřízeného davu prvním stupněm k nekritické velkomyslnosti, protichůdným pocitům a k heroizmu, který ponouká jeho nositele, aby se stal nejdříve jakoby mučedníkem nedokonalého světa, poté mesiášem a nakonec i megalomanským katem? Mimo Diokleciána mne nenapadá nikdo, kdo by tuto drogu nasávanou z podřízeného davu okusil a dokázal se jí s klidem a s pokorou v plné síle a v plném zdraví ještě za svého života vzdát.

Proboha, trhnul jsem sebou, kam mě to myšlenky vedou?

Analogie mezi Hitlerem a Galem je zrůdně zavádějící! Neměl bych podléhat psychologii primitivů a zjednodušením. Asi mne k tomu vede úplně jiná analogie, a to mezi vlastnostmi davů a primitivních bytostí, jakými jsou třeba impulzivnost, nedostatek soudnosti, dráždivost, vzrušivost, neschopnost rozumného uvažování, podléhání emocím, ztráta soudnosti, absence kritického ducha a podobně.

„Co je?“ zeptal se mě Peter, když jsem se na chvíli odmlčel.

„Uvažuji nad tím, že Gal vypadá, jako by znal účinky davové drogy. Jako by byl na ní svým způsobem závislý a ničil ho absták. Ale taková věc přece nemůže být dědičná.“

„A zase jsme u jeho tatíka,“ rozesmál se Peter. „Droga jako každá jiná. Závislej táta, závislej syn. Dědičný nevolnictví vůči psychotropním svinstvům nezavrhuje, Rone. Existuje. Táta alkoholik, syn třeba dlouho abstinent, pak se něco nevyvede, jak má, čichne si k flašce a už v tom lítá stejně jako otec. A drog jsou stovky, alkohol říkám jenom jako příklad.“

„Jenže ono to platí v interakci matka versus dítě, ne otec versus dítě,“ upozornil jsem ho.

„Jenomže Gal je jinej příklad, Rone.“

„Ano? Tak mluv, poslouchám,“ vybídl jsem ho.

„Hm,“ zamyslel se. „Jde o to, že už setsakramentsky dávno Hippokratés s Galénosem popsali drogu jako látku, kterou tělo nestráví obvyklým způsobem a nespotřebuje jako běžné jídlo, ale nechá se drogou přemoci. Tělo a rozum pak zažívá duševní pochody a změny, které se jeví jako povznášející. A zdánlivě léčivé.“

„Šamani, léčitelé, vůdci, ano, to všechno Gal ve svých reinkarnacích prožíval,“ přikývl jsem.

„Jenomže o co šlo v dávných obřadech?“ pozvedl ruce. „O nic víc než o drogové dýchánky. Lidské oběti, při kterých stydla přihlížejícím v žilách krev? Ve skutečnosti nešlo o nic jiného než o neodbytnou chuť davu vytvořit si v důsledku hrozného prožitku v těle dostatek přírodních drog! Dávní lidé chodili na obětní shromáždění, moderní lidé jdou na horor do kina. V antice chodili na gladiátory nebo na předhazování zajatců a otroků divoké zvěři v arénách. Dnešní sportovní zápasy jsou jenom slabým odvarem a slaboučkou drogou oproti tomu, co si doprávali naši předkové. Magie, krvavé souboje, oběti a náboženské obřady nabízely lidem jednoduchou cestu k jointu. Nic sis nemusel balit, nic sis nemusel šňupat nebo píchat. Jenom ses koukal. A aby toho nebylo málo, vymýšleli lidé další a další obřady, iniciační, zasvěcující, rituální, totemové, přece i Kristus je svým způsobem pro věřící drogou, a aby byla dostatečně účinná, zdůrazňuje se jeho utrpení na kříži a pak se pojídá jeho tělo formou požehnaného chleba nebo oplatku a pije se jeho krev formou červeného vína. Cítíš tu morbidní spojitost s dávnou touhou člověka po mobilizaci psychoaktivních látek ve svém těle a duši prostřednictvím oběti? Na každé mši ti zdůrazní, že Kristus se obětoval

za nás za všechny, trpěl a musel snášet strašlivou bolest, no a věřící si tu jeho obět' svým způsobem užívají dodnes. Některé to dožívá do stavů vytržení a zvláštního opojení. Kristus je považován za obětního beránka, který smývá hříchy světa. Není to úžasné, že díky němu miliony lidí každou neděli chodí do kostela, aby se očistili od hříchů právě prostřednictvím jeho utrpení a jeho oběti, kterou si vlastně pořád dokola užívají? Je jim sice Kristovy oběti líto, ale současně se jí nemohou ve své zvrácenosti nabažit a chtějí vyprávění o ní poslouchat donekonečna. Jsou fascinováni. Každou neděli si tak chodí pro drogu. Kněz se sice neopíjí Kristovou krví symbolizovanou červeným vínem, jenom si lokne, ale často zažívá jinou formu opilosti danou iluzorním spojením s obětovaným tělem Ježíše Krista a taky energií čerpanou z davu věřících, které díky osudům Ježíše Krista ovládá a manipuluje. Dokonce označení pro opilost vzniklo tak, že kdysi dávno lidé zjistili, že v davových obřadech a radovánkách po obětích přicházelo opojení, podivná veselost až euforie. Opojení přišlo mimo jiné i proto, že každý se tetelil blahem, protože měl štěstí a nebyl obětován, zažíval tělesné i duševní vytržení, ztratil při sledování oběti kritické myšlení a tak dál.“

„A kde máme v tom tvém povídání Gala?“ zeptal jsem se trochu rozpačitě.

„Galovi chybí opojení, vědomá cesta k pocitům extáze, proto si tak silně užíval šamanské praktiky v reinkarnacích...“

„Až na tu jednu, kdy se něco strašného stalo a straší ho to dodnes,“ připomenul jsem Peterovi zřejmou příčinu jeho nočních běsů.

„Jo. Něco se kdysi podělalo a smrdí mu to v palici doteď. Já bych ale z dnešního pohledu řekl, že Galovi chybí sepětí mezi obyčejným a neobyčejným, mezi bděním, snem a skutečností, mezi životem a smrtí, on prostě potřebuje něco víc než běžný život, ten ho nenaplnuje, naopak, vyvolává v něm prázdno a touhu to prázdno něčím zaplnit, akorát neví přesně čím, jenom tuší. Nemá být z čeho povznesený, naplněný, opojený. Chápeš? Pociťuje při své inteligenci nedostatek a nezvládá to. Říkáš, že je mimořádně inteligentní? Inteligence předpokládá vyšší míru touhy po poznání, po odhalení skrytého. Poznání je pro inteligentní lidi také jako droga, naplňuje je a povznáší, kdežto pro blba poznání znamená práci, která ho vy-

siluje a způsobuje mu jenom zbytečnou únavu, nic víc. Aristoteles ve své knize *Metafyzika* přece pojednává o inteligenci a slovo nous, kterým ji označuje, připisuje nesmírně inteligentnímu a známému šamanovi Hermotimovi Klazomenskému, který prý každou chvíli opouštěl své tělo, uměl se převtělovat do jiných bytostí a uměl cestovat do nebeských i pozemských končin podle svého uvážení.“

„Ve starém Egyptě prý znali na šest set druhů drog,“ poznamenal jsem zdánlivě bez souvislosti, ale Peter hned zareagoval.

„O tom přece mluvím! Je potřeba, aby Gal našel svoji drogu. Nemyslím nic umělého. Myslím na Hippokrata, který pochopil léčbu jako přirozený proces, kterým se tělo zbaví nemoci. Když se jde na léčení správně, i bez farmak si pomůže, samo si vyrobí potřebné léčivé sloučeniny. Doktoři se akorát tělu pletou do toho, co samo zvládne nejlíp. Byl Gal ve svých reinkarnacích léčitelem, šamanem, guru nebo jak se to všechno jmenuje? Ano! Tahle činnost v něm zřejmě vyvolávala nejenom pocity uspokojení a naplnění, ale generovala v něm psychotropní látky a stimulanty, které mu navozovaly pohodu, štěstí, vyrovnanost a spokojenost. Teď mu ty látky chybí, proto se ztrácí sám sobě a neumí si pomoci, ale jak říkám, pocíťovaný nedostatek si uvědomuje a má čím dál větší abstinenční příznaky.“

„Přesně tak. Když mohl exhibovat před množstvím vysokoškoláků, doslova kvetl,“ přikývl jsem. „Ale promiň, nechci tě přerušovat.“

„Klidně mi skákej do řeči,“ mávl rukou. „Ať už to neroztahuju, Rone, podle mého musíš dát tomu klukovi to, po čem v podvědomí touží, a to ho zklidní.“

Poškrábal jsem se na hlavě: „Akorát vědět přesně co. No, pátrám po tom a díky za přednášku, Petere. Plně s tebou souhlasím. Jo, a ještě jsem ti přišel říct, že jsem volal Perronovi a chci ho do celé té Galovy věci taky zapojit. Přerůstá nám to samotným přes hlavu a Perron je kapacita, která by taky mohla pomoci.“

„No tyhle hlavouny mám nejradši,“ poškrábal se ve vlasech. „Ale nic, klidně ho přiveď třeba i ke mně, navařím lysohlávek a uvidíme, jak se pan profesor rozzáří. Jako lucerna, he, he. Jistěže dodržím zásady bezpečného vaření a přiměřeného dávkování.“

„Ty máš něco proti Perronovi?“

„Já ho nesnáším!“

„Ale to jsem nevěděl,“ řekl jsem omluvně. „Stejně si s ním chci nejdříve promluvit sám.“

„No, vono to bude asi tím, že nesnáším nikoho.“

„Ani mě?“

„Copak tebe, ani sebe,“ ubezpečil mě. „Nesnáším vůbec nikoho a vono to má jeden nesmírně pozitivní efekt, víš jakej?“

„Jakej?“

„Že mě můžou všichni jenom mile překvapit a nikdo mě nemůže nasrat. I když mě vlastně pořád serou úplně všichni, včetně tebe.“

Zase to byl ten starý ubručený muž, vědec v něm jako by rázem zmizel a té jeho rychlé proměně jsem se musel pousmát.

„No vidíš, a já s tebou bývám docela rád,“ poplácal jsem ho po rameni.

„Já se sebou taky bejvám rád, jsem svůj velký obdivovatel a přítel, a každý ráno, když vtevřu oči, hezky se sám na sebe usměju a přivítám se, že jo. Někdy se miluju a někdy bych se zabil, jak se dovedu na sebe nasrat, znáš to.“

„Mohl by sis tu trochu poklidit, jestli za tebou někdo přijde, nevím, co si pomyslí. Petere...“

„Co by si měl pomýšlet...“

„Víš toho tolik, Petere, že tě tisíce lidí po světě obdivují a zbožňují, napsal jsi skvělé knihy...“

„Starou belu,“ mávl rukou, „více si vážíme těch, kdo nás znásilňují, než těch, co nás zbožňují, to ti přece nemusím povídat, Rone. Stárnu a podle toho se chovám. Ontogenezi lidské psychiky neporučíš. Jsem jako stárnoucí ženská, kterou poznáš spolehlivě podle toho, že si naplácává na ksicht den ode dne více pudru, pysky si paltlá stále výraznější rtěnkou a věší na sebe méně a méně hader.“

„A to je podle tebe neklamným znakem stárnutí?“

„No, stárnutí taky, ale hlavně zoufalství ze světa, který lidi okrádá o roky hned od narození.“

„Cítíš se starý?“

Odmlčel se a pokrčil rameny. „Kdy je člověk starý?“ zeptal se po chvíli.

„Když se starým cítí,“ odpověděl jsem.

„Ohraná fráze,“ zakroutil nesouhlasně hlavou, „je Gauloe, tatík Gala, starý, když dokázal voplodnit Galovu mámu ještě tři a půl tisíce let po své smrti, a tu smrt tím vlastně přežil a teď straší v Galově hlavě? Vem si, Rone, že nám ten pašák jenom potvrdil to, co my chlapi všichni víme, že prostě naše pohlaví hledá lásku ve všech ženách, který se v našem dosahu vyskytují, kdežto ženská hledá lásku pouze v jednom muži. Víš proč?“

„Protože ženské jsou mnohem chytřejší než my.“

„Přesně tak. Kdyby byl Gauloe ženská, určitě by neřešil problém, jak si nabrknout ženskou ještě i v době, kdy...“ Najednou se Peter odmlčel a hluboce se zamyslel.

Nechal jsem ho přemýšlet.

Uvažoval dlouho a pak ke mně zvedl oči.

„Už to mám,“ nakrabil čelo, „už vím, proč nám Gauloe to své semeno poslal.“

„Proč?“

„Aby nás nasral, aby si z nás udělal prdel.“

„Plácáš nesmysly,“ utnul jsem ho.

„Jenom jsem žertoval,“ zvažněl. „Myslím, že v době své smrti byl dost starý na to, aby tropil hlouposti. Ale je hra hloupost, co myslíš, Rone, je hra hloupost?“

„Ne, hrou se děti učí od malička poznávat svět, hra je prostředek a nástroj učení...“

„Bingo,“ vykřikl Peter. „Gauloe s námi hraje hru. Hru na schovávanou, sedí kdesi schované a čeká, jestli ho vobjevíme. Ten parchant ví, že jsme blbí, a tak nás chce tou svojí hrou něco naučit, chápeš? Chce, abychom byli chytřejší, zmetek jeden, a Gal je vodítkem, ničím víc, tajenkou, kterou musíme vyřešit, aby se před náma vtevřelo druhý kolo tý jeho hry.“

„Gauloe sedí schovaný v Galově hlavě,“ přikývl jsem.

„Jasně že jo, akorát je třeba vzít v potaz, že hlava je bezedná propast,“ poznamenal.

„V hlavě mají někteří lidé mozek,“ upozornil jsem ho.

„A někteří v ní mají nasráno,“ doplnil mne.

„A u některých to vyjde nastejno,“ rozesmál jsem se.

Arthur Perron se do mé ordinace dostavil na minutu přesně.

Já jsem přišel o pár minut později, čehož využila Reyna a nechala si zatím podepsat dvě Perronovy knihy a do jedné napsat i věnování.

„Bývám vždycky přesný,“ zalhal jsem, „ale sestra Reyna nedala jinak, než že se dnes musím zpozdít a poskytnout jí čas být s tebou chvilku o samotě.“

„Lže,“ pozvedla Reyna bradu, „vždycky chodí pozdě. Jenom jsem využila situace, která je u nás běžná.“

„Míváte tu asi veselo,“ postavil se Arthur přede mne a stiskl si se mnou přátelsky ruku.

„To ano,“ přitakala Reyna.

„Vypadáš starší než v televizi,“ rýpl jsem si.

„Ty zase vypadáš starší než na univerzitě,“ vrátil mi rýpanec, „ale jinak dokud udržíme moč a stolicí, není si nač stěžovat.“

Posadili jsme se a nechali si od Reyny uvařit dvě kávy. Chvilí jsme jenom tak zlehka hovořili o všem možném a také vzpomínali na společná studentská léta, abychom se zase trochu sblížili. Nicméně – ani desítky let našeho odloučení nic nezměnily na tom, že jsme se pořád cítili být dobrými kamarády. Žádný ostych, žádnou bariéru jsem mezi námi nevnímal, a myslím, že Arthur také ne.

Když naše vzpomínání na příhody ze společných studií na univerzitě a tlachání o rodinách, vráskách, zapomnětlivosti a práci začalo upadat do letargie, řekl jsem: „Půjdeme na věc, co říkáš?“

„Fajn,“ přikývl.

„Než začnu, musím tě upozornit, že ani jedno slovo, které uslyšíš, není smyšlenkou. Všechno jsou to reálná fakta a skutečné události.“

„Poslouchám,“ uvelebil se pohodlně v křesle a upřeně se mi zadíval do tváře.

„Přesně tohle jsem pronesl tehdy, když mi přišla matka Gala Irvinga, tedy chlapce, o kterém je řeč, představit docenta Gorman.“

„Kdo je Gorman?“

„Člověk, který pracoval na klinice asistované reprodukce v Londýně, kde paní Irvingová otěhotněla. Pamatuji si Gormanova slova přesně a pokusím se ti je reprodukovat:

Paní Irvingová, tedy matka Gala Irvinga, kterého mám jako psycholog v péči, se před lety pokoušela nějakou dobu o otěhotnění, ale gravidita stále nepřicházela. Když to trvalo příliš dlouho, rozhodla se zjistit příčinu, a to vyšetřením své osoby i osoby jejího manžela Adama Irvinga. Prokázalo se, že neplodným v tomto páru je pan Irving. Oba se rozhodli pro umělé oplodnění neznámým dárce. Až potud je příběh paní Irvingové ve své podstatě tuctovým, protože párů, které se potýkají s obdobným problémem a rozhodnou se pro umělé oplodnění, jsou ve světě desetitisíce.

Paní Irvingová se dostavila za Gormanem a ten jí nabídl obvyklý postup, tedy umělé oplodnění neznámým dárce ze spermobanky. Jenomže ona si přinesla spermobanku vlastní a tím Gormana překvapila. Ale to byl jenom začátek. Pak k té svojí spermobance podala výklad, kterému se lékař, samozřejmě vnitřně, vysmál. Příběh to byl natolik neuvěřitelný, že jinou reakci si ani nedovedu představit. V první chvíli si Gorman myslel, že paní Irvingová není duševně v pořádku a vymýšlí si, ale posléze jí začal věřit a nakonec jí věřil každé slovo. Tak nějak lékař začal své vyprávění.“

„Byl Gorman dostatečně věrohodný?“ zeptal se Perron.

„Naprosto. Viděl jsem na něm, že je velice nervózní, když mi vše líčil, ale cosi mi napovídalo, že si nevymýšlí. Vyprávěla mu o tom, že kdesi v Austrálii se propadla před nedlouhou dobou na hřbitově hrobka a hrobník se jejím dnem propadl do labyrintu podzemních chodeb, které tam vybudovala dávná civilizace žijící v období někdy před třemi a půl tisíci lety. Hrobník v podzemí málem zemřel, protože nemohl najít cestu ven, ale pak se mu podařilo najít otvor, kterým se dostal zpátky na světlo boží. Nikomu o svém objevu nic neřekl, ani vlastní manželce, ale domluvil se s nějakým svým známým a společně chodby propátrávali, až narazili na nějaké staré truhlice plné podivných věcí. Jednou z nich byl zlatý předmět oválného tvaru. Právě ten se po mnoha peripetiích dostal do vlastnictví paní Irvingové. Její známý lékař, který byl policejním specialistou, zjistil, že ten kus staré zlaté trubky je vlastně jakousi přenosnou spermobankou, fungující na bázi podchlazení tekutým dusíkem, a že v té trubce je hluboko zmrazeno lidské sperma. Samotná trubka fungovala navíc jako kaleidoskop, při jejím otáčení mohl člověk dí-

vající se průzorem dovnitř spatřit podivné obrazce a také podobiznu, která byla vyskládána z magmatického skla a doplněna rytinami. S největší pravděpodobností šlo o zpodobnění muže, jehož sperma schránka obsahovala.“

„Nezní to věrohodně,“ poznamenal Perron suše.

„I já jsem tehdy řekl Gormanovi něco podobného, pokud se nepletu, použil jsem slovo absurdní.“

„Také jsem ho měl na jazyku,“ přikývl Perron.

„Gorman mi tehdy řekl, že sperma bylo prakticky nepoužitelné, i při dnešní úrovni vědy ho umíme uchovat v dobrém stavu maximálně pár desítek let. Ale dávní vědci zřejmě znali nějakou látku, která zabránila rozpadu organické struktury po celá tisíciletí. I tak byly spermie z devadesáti devíti procent nepohyblivé či mrtvé. To málo, co se dalo jakž takž použít, Gorman selektoval a pokusil se spojit s vajíčky paní Irvingové. K jeho úžasu se spojení podařilo a začal normální proces reprodukce. Lékař možnost použití toho pradávného spermatu pro účely oplodnění jednoznačně odmítl a také své odmítnutí paní Irvingové jasně vyjádřil. Jenomže když zjistil, že proces spojení dvou nositelů života z nesmírně vzdálených dob je funkční a přes propast času hlubokou tří a půl tisíce let životaschopný, porušil lékařskou etiku. Nic nikomu neřekl a rozhodnutí a zodpovědnost vzal sám na sebe. Mnohem větší díl zodpovědnosti ovšem uvalil na paní Irvingovou, aniž to tušila. Ona byla přesvědčena, že Gorman použil sperma dárců z běžné spermobanky, jak se to dělá u tisícovek žen, protože věřila jeho slovům o tom, že staré sperma je zcela nepoužitelné. Bylo nepoužitelné! Až na pár spermií, které bůhví jak přežily. Gorman si myslel, že jí nikdy nebude muset říct, odkud sperma vzal.

Jenomže pár dní po porodu si všimla na ruce novorozeného chlapečka stejné pigmentové skvrny, jakou měl v kaleidoskopu na ruce i jeho domnělý otec. Rázem jí bylo zřejmé, čeho se lékař bez jejího přímého souhlasu dopustil. Zavolala si ho a nejdříve mu strašně vynadala, ale pak se v ní cosi zlomilo a ona byla tak nějak podivně spokojená a hrdá, že porodila dvojčata, jejichž geneze byla naprosto šokující.“

„Myslel jsem, že jde jenom o jednoho chlapce,“ poznamenal Perron.

„Ne, vlastně ano. Primárně jde o chlapce Gala Irvinga, který se dostal do mé péče a uvádí mne v úžas. Má mimořádné schopnosti, jejichž vědecké vysvětlení neznáme, ale ony prokazatelně existují.“

„A ty si myslíš, že mají spojitost s Galovým počítím,“ zatvářil se pochybovačně a skepticky.

„S počítím ne. S původem. V tom je velký rozdíl.“

„Co myslíš těmi mimořádnými schopnostmi?“

„Ber mě teď, prosím, opravdu vážně, Arthure, ano?“

„Jistě.“

„Nemyslím profesionální vážnost, s kterou pracujeme, když máme klienta a na jakékoli bludy chápavě přikyvujeme. Zkus mě brát opravdu vážně.“

„Jistě,“ přikývl.

„Byl jsem ohromen vyprávěním docenta Gormana o tom, co předcházelo Galovu narození, a taky jsem mu úplně nedůvěřoval. Jenomže teď jsem ohromen tisíckrát více. Gal umí věci, které zdánlivě nemají vysvětlení. Vymykají se zdravému lidskému rozumu.“

„Pořád čekám, až to z tebe vypadne.“

„Například disponuje schopnostmi pracovat s energií na jiné úrovni než my. Umí světelné paprsky jakýmsi neznámým smyslem nejen rozkládat, ale i propojovat, a vytvářet tak interferenční obrazy. Umí vytvářet hologramy, tedy trojrozměrné obrazy, a to tak, že obnovuje vlnové fronty světla, které bylo odraženo nebo už prošlo nějakým objektem zobrazování. Víím, že my umíme hologramy vytvořit s využitím laseru, on to ale umí nějak jinak, dokonaleji. Umí také jakoby zmizet, umí se jakoby nakopírovat a lze ho vidět dvakrát, dokáže neuvěřitelné kousky s barvami, kdybych nebyl odkojen vědou, musel bych přesvědčivě tvrdit, že má telepatické schopnosti i sílu zhmotňovat energii, že do jisté míry dokáže pracovat s časem, jako by věděl, co se stane za pár okamžiků...“

„No, ale to už trochu přeháníš, Rone, vraťme se na zem...“

„Právě že nepřeháním! Naopak, vezmi si třeba jenom to, že ten kluk mi zachránil život tím, že dopředu věděl, že mě postihne infarkt.“

„Jenomže infarkt se nedá dopředu nijak předpovědět,“ zakroutil hlavou Perron, „je to náhlá záležitost.“

„Přesně tohle jsem mu říkal také, ale on mě přesvědčil, že prostřednictvím elektromagnetického obalu mého těla viděl anomálii a lokální nepříznivou charakteristiku, co ti budu povídat, jeden den mi řekl, že umřu, a druhý den jsem dostal infarkt. A on mi poslal záchranku, aniž byl vůbec v blízkosti domu, kde se mi to přihodilo. Já vím, že to nedává smysl, ale opravdu mi zachránil život. Taky umí nevysvětlitelně kopírovat zvuky a pak je s časovou prodlevou znovu aktivovat.“

„To, o čem mluvíš, by znamenalo popření principů, které tvoří řád a strukturu objektivní reality. A nakonec věda vždycky prokáže, že všechny zdánlivě paranormální jevy mají zcela prozaické a logické vysvětlení, zpravidla pokus o senzaci a zdařile narafičený podvod.“

„Jenomže v tomto případě Gal tak trochu není z našeho světa, Arthure. Sám pro sebe mám jednu teorii, založenou na přesvědčení, že Gal pomijí zákonitosti dané naším chápáním reality z hlediska jejího chemického a fyzikálního složení, ale vnímá ji jako čistě energetickou konstrukci založenou na vlnění, záření a světle. Ovládá, jak bych to řekl, umění nehmotného kontaktu a vysílání energetických a světelných signálů.“

„Dlouho jsme se neviděli, Rone,“ řekl Perron pomalu, „býval jsi vždycky takový přesný, rozumný, převyšoval jsi nás intelektem a nadhledem. Nevím, co se s tebou za ty roky, co jsme se neviděli, stalo. Ale promiň, teď tu ze sebe sypeš hlouposti. Já jsem se stal vědcem a spousta mých kolegů jenom čeká na to, až udělám nějakou chybu, aby mne mohla shodit ze židle a obsadila moji pozici. Mezi námi vědci je obrovská rivalita, jsme kolegové i soupeři. Proto než něco řeknu, než vydám nějaké stanovisko, stokrát si vše ověřím a i potom se vyjádřím spíše opatrně. Kdybych se někde zmínil jenom o něčem z toho, co jsi mi teď vyprávěl, a tvářil se, že tomu věřím, rozcupovali by mě ctihodní pánové z vědeckých společností na cucky. Když se nebudeš zlobit, rozloučíme se. Rád bych ti nějak pomohl, ale nevím jak. Navíc – upřímně – děsí mě, že se do všeho přimotala Lis Culpová. Ta by si mě vychutnala jako, jako...“

„Ty se té ženské vážně bojíš!“ neudržel jsem se.

„Bojím není správné slovo,“ zakroutil hlavou.

„Ale jsi proti ní vyhraněný a nemáš ji rád.“

„Lis Culpové byl tvůj případ svěřen zřejmě proto, že souvisí s tím hochem, o kterém jsi mi vyprávěl. Kdybys jí řekl jenom jednu větu z toho, o čem jsi vyprávěl mně, utopí tě ve lžičce vody. Po univerzitě pracovala na pediatrické klinice a začala se zabývat mimopsychiatrickou dětskou klinickou psychologií. Tam se naučila využívat psychodiagnostické metody i nejrůznější formy intenzivních terapií, ne však hlubinných, spíše podpůrných. Vyzná se dobře i v krizové intervenci.“

„Ale to nezní špatně.“

„Ne. Akorát ti musím zdůraznit, že jako ženská si umí jít za svým, v uvažování je typická svým celostním pojetím, a to platí v její práci zvláště: Z biopsychosociálních parametrů jedince ti udělá takovou analýzu, že se dáš hned na psychopatologii, jinak ti z toho hrábne.“

„Čím víc o ní mluvíš, tím víc mě zajímá.“

„Drž si od ní co největší odstup a hlavně jí nevěř. Její typickou metodou lovu je podat jakoby pomocnou ruku své oběti, aby mu ji ovšem následně amputovala nejlíp až u ramene.“

Rozesmál jsem se: „Člověče, já se jí pomalu začínám bát. Mluvíme o té hezké a chytré ženské, co mě zatím jednou navštívila, trochu se mnou koketovala a oznámila mi, že má o mně předložit komisi analytickou zprávu?“

„Mluvíme přesně o ní,“ pokýval hlavou Perron.

„Tak jeden z nás je mimo. Mně se rozhodně tak nebezpečná, jak mi ji líčíš, nezdála. Nebo,“ zamyslel jsem se na okamžik, „nebo měla i tebe někdy ve svých rukách a nemůžeš jí to zapomenout? Cosi tě směrem k ní žere, neříkej, že ne, oba jsme přece psychologové.“

„Žere je slabé slovo. Já mám té ženské plné zuby, a už proto ti nemůžu s tvým případem nijak pomoci, protože se do něho přimotala právě Lis. Kdyby zjistila, že v něm figuruju i já, no to by, kamaráde, začal mazec.“

„Nemá tě ráda? Cos jí udělal?“

„Nic moc. Akorát jsem si ji vzal před pár lety za manželku.“

Naprosto spontánně jsem vykulil oči a pak se rozchechtal. Můj smích nakazil i Perrona, a i když se nesmál tak hlasitě jako já, myslím, že se bavil mým překvapením.

„Takže teď přijdeš domů, o všem jí popovídáš, a máte mě.“

„To jistě ne, jednak nejsem sketa, jednak mě Lis doma nečeká. Jsme v rozvodovém řízení a ona se ještě dříve, než nás definitivně rozvedou, vrátila ke svému dívčímu jménu. Kdyby se u tebe zastavila jako Lis Perronová, jistě bys nevolal Arthuru Perronovi, to dá rozum.“

„Třeba právě proto bych ti zavolal.“

„No nevím. S Lis to bylo velmi, velmi, jak bych ti to řekl, velmi neortodoxní soužití. Nikdy jsem se nenaučil správně odhadnout, co udělá následující minutu. Neřízená střela je slabý výraz pro její hyperaktivní chování, jednání a rozhodování.“

„Rozvod jsi inicioval ty?“

„Ne. Ona.“

„Důvod? Ale, proboha, nemusíš mi to říkat, jestli nechceš, já jenom...“

„Přišla mi na románek s jednou krásnou mladou holkou, a od té doby mi doma udělala peklo. To si nedokážeš představit. Ani náznak velkorysosti, nic. Pustila se do mě jako do boxovacího pytle, ale nikdy neuhodila přímo. Je chytrá jako liška, ničila mě takovými těmi ženskými pokoutními šťouchanci, no prostě...“

„Prostě jsi jako chlap udělal chybu, ale svádíš to na ni.“

„Dovol, přece...“

„Klasický příklad mužského ega, nejsem jiný. Napadlo tě, že Lis třeba má právo být na tebe zlá?“

Podíval se na mě pronikavým pohledem a pomalu pronesl: „Pozval sis mne, abych tě před ní ochránil, a teď se jí zastáváš proti mně. Nejsem z toho moudrý, fakt ne. Co po mně vlastně chceš, Rone?“

„Promiň. Jenom jsem obecně formuloval pohled zvenčí. Samozřejmě jsem tě chtěl požádat o pomoc. Ale ne ve smyslu proti ní, myslím spíš pomoc, řekněme, z hlediska podpory mé bezúhonnosti. Já jsem neudělal nic, po čem by komora měla právo mě nějak perzekvovat.“

„Až to nic Lis sepíše, možná se budeš divit, zvláště jestli před ní vyžvaníš něco z těch věcí, které jsi předestřel mně.“

„Takže mi nepomůžeš?“

„Fakt nemám jak. A kdybych tě měl proti Lis ochraňovat právě já, bylo by to stejné, jako kdyby ses rozhodl čelit bouřce tím, že si vezmeš do ruky dlouhou železnou hůl, vylezeš na kopec a začneš tou hólí mávat a rozhánět mraky.“

„Hm,“ zabručel jsem.

„Ale jednu radu ti dám, Rone. Hlavně jí nic neříkej, jenom to, co z tebe vydoluje. Ona dokáže být milá a vstřícná, ale nakonec všechno obrátí proti tobě. Má neuvěřitelnou intuici a skvělý rozum, který používá k tomu, aby našla důvody právě pro svoji intuici. Zná ji dokonale. Nedej se zmást jejím hezkým obličejem a milým úsměvem. Je to dračice a nakonec na tobě nenechá ani chlup. Být zlá je její přirozenost. Jestli chceš její pozornost přežít, řečeno obzvláště, drž jazyk za zuby a buď opatrný. Nikde jsi nebyl, nic jsi nedělal, nic jsi neviděl, nic netušíš, a jestli ses někde dopustil nějakého omylu, je ti to líto a vynasnažíš se příště podobné chyby vyvarovat. Dej jí prostor, aby si užila svého poslání, a drž se zpátky. Nechej běh věcí na ní a neodporuj jí. Na každý odpor reaguje útokem, aniž to zpočátku jako útok vypadá. S milým úsměvem ti bude zabodávat kudlu do zad, ani si toho nevšimneš. Stručně a jednoduše – uzavři se před ní a hlavně si ji nepouštěj pod kůži. A o tom klukovi, o kterém jsi mi vyprávěl, prostě o něm před ní neříkej ani slovo. Něco si vymysli. Varuju tě znovu – smlsla by si na tobě jako na misce šlehačky a srazila tě ve svém hodnocení někam na úroveň imbecila.“

*

Nespal jsem ten večer dobře. Celou noc se mi zdálo o Galu Irvingovi a jeho otci a pořád jsem se probouzel. Gal byl opravdu zcela výjimečný chlapec s výší intelektu, kterému nebylo rovno, a se schopnostmi, které každého uváděly v úžas, ať si Perron myslí, co chce.

A Gauloe?

Díky moderní holografii jsme s pomocí profesora Tysona vytvořili věrné zpodobnění muže, který byl otcem Gala Irvinga. Profesor velmi pracně vytvořil podle rytiny a počítačového modelu holografický obraz zpodobňující člověka, který zemřel dávno před Kristem, a přece se teď přes svého syna dral mezi nás.

První promítání holografického obrazu jsem měl ještě v živé paměti.

Galův otec Gauloe byl opravdu krásným mužem, z něhož vyzařovalo cosi, co mi připomínalo starořeckou kalokagathii, tedy sepětí ušlechtilé a symetricky tvarovaného těla a snad tušené inteligence a moudrosti.

Měl na sobě bílé plátěné kalhoty, jinak byl neoblečený. Široký hrudník mu pulzoval v rytmu běžného lidského dechu, dlouhé černé vlasy s občasnými vodopády tu a tam šedivých pramenů mu splývaly na ramena a rámovaly neobyčejně sympatický obličej, který nás ovšem při projekci nemohl vnímat a také nevnímal.

Znovu jsem si ve spánku přehrával prostřednictvím neobvykle živých obrazů rozhodující a přelomový moment, s kterým nikdo z nás diváků nepočítal. Když už mělo být po všem a promítání skončilo, oproti logice holograficky zpodobněná silueta krále Gauloea nezmizela.

Ve světelných paprscích pronikajících ze dveří, které profesor pootevřel, se pouze rozkmitala a ztratila na ostrosti. Nedávalo to smysl – profesor Tyson vypnul přístroj vytvářející holografický obraz, ale obraz nezmizel – pořád trval!

A nejenom to! Dosud bezemoční nepřítomný pohled dávného krále získával na intenzitě. Jako by do něho někdo přivedl elektrickou energii a rozsvítil v očích malé žárovky. Připomínalo to situaci, kdy posvítíte baterkou do noční tmy, v které jsou před vámi ukryti lidé. Při osvětlení začnou jejich oči doslova světélkovat energií, která nepřipomíná nic pozemského, ale symbolizuje aktivní sílu ukrývající se v každém z nás.

Nebo mi to připomínalo potenciální situaci, kdy by se v kině nějaká postava na plátně najednou zhmotnila do trojrozměrné podoby a vystoupila z plátna ven, nejdříve ve 3D a následně ještě v čemsi, co té osobě v 3D projekci vtiskne vnitřní obsah.

Gauloe se jakoby obžvlýma očima zadíval na paní Irvingovou, matku Gala, a mně zatrnulo. Slyšel jsem, jak Eva Irvingová sípavě dýchá. Když Gauloe vykročil směrem k ní, nevydržela to a zachrčela: „Prosím, prosím...“

Gauloe ji ale nevnímal. Prošel, aniž cokoli řekl, jakoby skrze ni, pozvedl ruku a usmál se. Možná se mi to jenom zdálo, ale měl ve tváři nesmírně uhrančivý výraz – a snad i ulehčení? Vždyť to byla jenom holografie. Všechno bylo dopředu Tysonem a jeho kolegy naprogramováno. Jenomže naprogramovaná projekce už skončila!

To, co se tu nyní odehrávalo, se již řídilo vlastní dispozicí a nikdo z nás diváků ničím akcí neovlivňoval, natož že by ji řídil!

Nicméně výraz ve tváři Gauloea jsem dobře znal. Byl nejenom uhrančivý, ale i přísný, sevřený, soustředěný a velice úporný. Ten výraz míval totiž i Gal, a to právě tehdy, když mi předváděl své efekty.

Sledoval jsem Gauloea pečlivě, třásl jsem se a cítil, jak mi po zádech stékají další a další potoky ledového potu.

Aby tomu nebyl konec, Gal, který tu vůbec neměl být, stál najednou kousek za Evou Irvingovou, bůhví jak se za ni dostal, ale byl tam.

Gauloe se před ním zastavil a cosi svému synovi ukazoval ve zdvižené ruce.

Protože můj zrak si už na temnotu, jenom spoře osvětlovanou Gauloeovým obrazem, přivykl, periferně jsem uviděl, jak se Eva Irvingová otáčí, jak ji přidržuje docent Gorman, lékař, který stál před lety u asistované reprodukce vedoucí k narození Gala, a jak se profesor Tyson škrábe ve vlasech.

Gal se díval svému otci do očí a sám také zvedl ruku.

Myslím, že jsem pochopil.

Gal obrazem svého otce před sebou s využitím své prazvláštní energie manipuloval a napájel ho jako energetický zdroj. Přesně o takových energetických tocích mi povídal ve svých reinkarnačních regresích.

Gauloe a Gal stáli proti sobě a já jsem ani nemusel vidět, co si ukazují – oba měli uprostřed svých rozevřených dlaní malé červené znaménko trojúhelníkového tvaru, které je symbolicky i fakticky spojovalo.

Znamení a potvrzení dědičnosti? Vzájemného sdílení a souladu?

Gal byl ovšem člověkem z masa a kostí, kdežto obraz jeho otce byl pouhým preludem.

Hned mě napadlo: Co určuje vznik života?

My všichni si od malička vštěpujeme fakt, že lidé a věci, a vůbec vše, co označujeme pojmem živá a neživá hmota, prostě kolem nás existuje, a proto můžeme hmotné objekty vidět, slyšet, cítit a poznávat...

Ale není to naopak? Neexistují lidé a věci kolem nás jenom tehdy, když je pozorujeme? Nevystupují z nicoty bez ohledu na čas pouze a jedině díky naší schopnosti myslet, poznávat a prožívat?

Jaká je podstata všeho, co nás obklopuje? Jaká je podstata nás samých? Jaký je smysl našeho života? Čím jsme, proč jsme, k čemu existujeme?

Nejsme i my jenom energetické hologramy opakující algoritmičké struktury v prostředí, které označujeme jako čas a prostor?

Všechny naše pravdy jsou polopravdami, přesto je nám dáno privilegium užívat psychické energie. Ale víme, co je její podstatou?

Kde hledat hranici mezi vědomím a nevědomím, v jakých dimenzích se můžeme pokoušet o pochopení absolutní nedílné jednotné pravdy o nás samých, o Zemi a o vesmíru?

Co je rozum, který nás ponouká k pochybnostem? Čemu můžeme věřit, jak se máme orientovat, když ve světě je nespočetné množství věcí, a přitom neexistují dvě věci, které by byly zcela shodné?

A protože v reálném světě neexistují dvě zcela shodné věci a i u zdánlivě shodných věcí je mezi nimi vždy nějaká odchylka, pak nikdy nemůže platit, že jedna a jedna rovná se dvě, protože ona odchylka předznamenává nesprávnost takového výsledku, pokud jej nechápeme čistě teoreticky. Prostě jedna plus jedna je něco, co nikdy nemůže plně a stoprocentně v našem světě existovat a platit.

Jenomže co znamená pojem teoreticky? Teoretického oběda se nenajíme, teoretického nápoje se nenapijeme!

Žijeme životy plné paradoxů, kličkujeme v objetí věčnosti a věčnost chápeme jako časové nekonečno, které je stejným nesmyslem a stejnou iluzí jako nekonečno v matematice.

A naše životy? Nakolik i ony jsou pouhou realitou iluzí?

Svět sice vypadá jako prostor nezávislý na našem vědomí, na našem myšlení a prožívání, v kterém jsme ponořeni, ale možná je jenom panoptikem, kterému dáváme obsah a formu, a které pohlcuje

a tu a tam i podněcuje proces zpředměťňování naší mysli a našeho rozumu v prostorově časovém rámci.

Jsme součástí světa, a abychom ho mohli pochopit, museli bychom z něho umět vystoupit, opustit jeho kulisy a struktury, jeho hranice, a podívat se na něj odjinud.

Jenomže i naše zrození a smrt je součástí toho všeho, smrt nám žádné vystoupení z hranic světa neumožní, jako nám ho neumožní ani nirvána, ani nanebevzetí, ani žádný další předpokládaný krok, vedoucí podle náboženských učení k absolutnímu poznání.

Jsme částí celku, o jehož skutečné velikosti nemáme ani tušení. Touha vystoupit z něho je pošetilá, nevíme-li, kde začíná a kde končí.

Gal s otcem stáli nehybně proti sobě a čas v tu chvíli ztratil platnost. Neexistoval.

Eva Irvingová seděla s vyřeštěnými očima obrácená dozadu a ve starostlivém objetí docenta Gormana sledovala svého syna. I ona byla nepochybně zasažena výronem nebývale silné energie, kterou Gal kdesi uvnitř sebe generoval a již dodával obrazu svého otce sílu, jas a soudržnost.

Připomínal mi kreativního giganta, který stál jakoby mimo, a přece byl strůjcem všeho, co se v nás a kolem nás nyní odehrávalo.

Čekal bych, že vyznění situace bude patetické, ale spíše jsme se ponořili do vlastních myšlenek a meditace. Jako bychom seděli kdesi v jiné dimenzi, než kde se žije, a do koncentrované síly, spojující nyní otce a syna, nám byl odepřen přístup.

Snad jenom Eva Irvingová trpěla svým výlučným postavením – ona totiž měla mnohem blíže k oběma aktérům než k nám divákům, a přece zůstala pasivně sedět mezi námi. Nebyla schopna pohybu.

Ocitla se proti své vůli v meziprostoru vztahu otce a syna a trpěla tím.

Jako matka měla stát uprostřed mezi Gauloem a Galem, vždyť v určitém smyslu slova ona, Gal a Gauloe tvořili rodinu. Víím, zní to podivně, ale je to tak.

Myslím, že se snažila zklidnit svoji rozbouřenou mentální energii, a také myslím, že jsem jí v tu chvíli měl pomoci. Jenomže já jsem nemohl. Já jsem nemohl odtrhnout oči od Gala a jeho táty.